

Kristigs Wehstnesis.

Populari sinisks garigs mehneschraksts.

Redakzija: Jelgawâ, Schagares eelâ 11. Ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ", Hospitala eelâ 24. Tel 73-12.
Maksâ ar peesuhtischanu pa gadu 1 rubli. — Sludinajumi sihku rakstu rindina maksâ 10 kap.

Nr. 8. **Augustâ 1912.** **7. gada gahjums.**

Pasinojums.

Lihds ar 8. nummuru „Kristiga Wehstnescha" ekspedizija ir pahrgahjusi no Jelgawas us Rigu, „Golgatas Namâ", Hospitala eelâ 24. Awises apstelleschanas, issuhtischanas un samaksas sinâ tadehl luhdsam us preekschu leetot jauno adresi.

Pamoschanâs un swehtischanâs.

Apzerejumi par kristigumu — pamoschan às un swehtischanâs.
Nodalas redaktors: W. Fetlers.
Wisus rakstus preeksch schis nodalas luhdsam peesuhtit us adresi:
В. А. Фетлеру, „Домъ Голгоѳы", Госпитальная ул. 24, Рига.

Swehta Gara zilweka pasihschanas sihmes un Wasarswehtku ussaukums Latweeschu kristigajeem.

W. Fetlera.

(Beigas).

16.

Ir jaeewehro, ka S w e h t a G a r a k r i s t i b a n e w e e n u z i l w e k u n e d a r a b e s g r e h z i g u waj tik swehtu, ka winsch wairs newaretu grehkot. Bes schaubam apustuli Peteris un Jekabs un Pawils bija kristiti ar Swehtu Garu, bet mehs lasam par wineem un pat winu paschu pasemigu apleezinaschanu: „Un kad Peteris bija nahzis us Antiokiju, tad es tam azîs stahjos preti, jo winsch bija apsuhdsams un l i h d s a r w i n u ari tee ziti Juhdi a p g r e h k o j a s ar leekulibu. (Galat. 2:11. 13.) Un Jekabs saka: „Jo mehs w i s i kluhpam daudsi." (Jek. 3:2) Un ari Pawils: „Jo to labu ko gribu, es nedaru, bet to launu, ko negribu, to es daru." (Rom. 7:19.) Tas nu nenorahda, ka wini bijuschi Deewam nepaklausigi ar nodomu, neds ari, ka wini par to neko naw istaisijuschi, ja ir zaur sawu nepaklausibu to Kungu apbehdinajuschi; bet winu kristigas dsihwes prinzips bija noteikti schis: „ko nu lai sakam!" Waj mums grehkà buhs palikt? Nemas nè! Kà mehs, kas grehkam esam miruschi, eeksch ta wehl gribetu dsihwot!" (Rom. 6:1. 2.) Scheit ir ta asà starpiba starp wineem un daudseem muhsu laika tizigajeem, kas aisbildina sawas klupschanas un mehgina zaur to sawu wainu darit masaku, pat daudsreis palikdami un tihschi dsihwodami sinamâ grehkâ, par kuru nereis jau wineem ar sawu sirdsapsinu bijis zihninsch. Schahds stahwoklis ir bes schaubam tam Kungam n e g a n t i b a. Jo ja mehs t i h s c h i grehkojam pehz tam, kad es…
teesibas atsihschanu, t. i. par sinamu…
wairs neatleekas nekahds upur…
breesmiga sodibas gaidischana u…
grehzneekus aprihs. Ja kahds Mosu…
tam bes apschehloschanas zaur diwi…
jamirst. Zik gan, domajeet, grub…
nijis tas, kas Deewa Dehlu m…
Deribas asinis, zaur ko winsch…
tam, un kas to schehlasti…
10:26—29.)

Tapehz, sargadamees …
issuhdsedami un zaur tizibu … parap-
schanu no jaana ta Deewa Je… …asschanu
un drebeschanu dsenatees us to, ka topat swe… (Wilip.
2:12.)

17.

Ko lihds mums kristigajeem saukties.
Ko lihds mums Kristus bauslis jauns,
Kad mums wehl tihk ar grehkeem jauktees,
Kad Kristum kalpot mums ir kauns?
Ko lihds mums wahrdeem laurus guht,
Kad Kristus newar sirdî buht?
Ko lihds mums Kristus mokas minet,
Kad paschi zeest mehs baidamees?
Pehz puhlem tik war swehtkus swinet,
Pehz zihnas kronis peenahksees.
Bet kam pa wezam dsihwot preeks,
Waj tam gan Kristus kroni sneegs?
Ko lihds, ka Kristus nahwê gahjis,
Ja grehkeem nomirt negribam?
Ja Winsch muhs mihli aizinajis
Un mehs Tam pakal neejam?
Ja nenomirsti pasaulei,
Tad jamirst tawai dwehselei.
Ko lihds tam Kristus swabadiba,
Kad peld wehl pasaul's strahwai lihds?
Ko palihds tewim laba griba,
Ja paleez grehku walgos pihts?
Kà sirdî waldis meers un preeks,
Kad grehks taws kungs un pawehlneeks?!

Ko lihdſ, ka Kristus augſcham zehlees,
Ja tu wehl grehkâ nomiris?
Ko lihdſ, ja Deewam kalpot wehlees
Un neeſi to eeſahzis?
Ko palihdſ Gara ſohlîts tew,
Ja newed karu pats ar ſew'?
Tad nu ar atjaunotu gribu,
Ej, dari, kas tew ſazits taps,
Un apwelz Kristus newainibu,
Tad buhſi Wina kareiws labs.
Kas Jeſu mihl — tas zihniſees,
Lihdſ pilnam ſwehtits jutiſees.

18.

[illegible]kirat, ka Swehta Gara kriſtiba top dota [illegible]inaſchanas (ne tikai ar muti, — [illegible] runâ dſihwe): „Juhs dabuſeet ſpeh- [illegible]ers pahr jums buhs nahzis, [illegible]meeki . . . lihdſ pat paſaules [illegible]

19.

[illegible]chana ar Swehtu Garu ir it [illegible]wes noteikts eeſahkums, jeb, [illegible]nibas pilns turpinajuma [illegible]ſchehlaſtibâ ir jaſaprot, [illegible]a eekſch tizîga zilweka. [illegible] Swehta Gara kriſtibu waj [illegible]epildiſcha[illegible] [illegible]hwê, — jo tad tam naw ihpaſcha eemeſla [illegible], bet gan garigâ darbâ juhs maniſeet wiņa darboſchanos eekſch jums, dabudami ſwabadibu un ſpehku leezinat no Jeſus. Bet peeaugſchanai ſchehlaſtibâ jabuht redſamai wiſâ muhſu dſihwê, it ka augļus war redſet pee kokeem. „Swehtigi tee garâ nabagi, kam behdas, tee lehnprahtigee, kas iſſalkuſchi un kam ſlahpſt pehz taiſnibas, tee ſirdsſchehligee, ſirdsſchkihſtee, kas meeru tur, kas taiſnibas dehļ wajati, ja Manis (kriſtigas dſihwes) dehļ juhs lamâ un waijâ un wiſu ļaunu no jums runâ melodami: tapat lai juhſu gaiſma ſpihd ļauſchu preekſchâ, ka tee eerauga juhſu labos darbus, un godâ juhſu Tehwu, kas ir debeſîs." (Mat. 5 : 3—11. 16.) — „Tapat ikkatrs labs koks nes labus augļus." (Mat. 7 : 17.)

20.

Un ta Gara a u g l i s ir: mihleſtiba, lihgſmiba, meers, pazeetiba, laipniba, labprahtiba, tiziba, lehnprahtiba, ſahtiba." (Gal. 5 : 22.) — Ihpaſchi luhdſu eewehrot, ka pehdejâ pantiņâ „auglis" leetots weenſkaitâ. Ne wis — ta Gara a u g ļ i, it ka wiņu buhtu daudſ, un katrs tizigais waretu uſaudſinat pa weenam, jeb daſchus. Bet ta Gara a u g l i s ir w e e n s, ſcho daſchadu kriſtigu ihpaſchibu kopſaweenojums. Un tas, kam ir pateeſa mihleſtiba, tam buhs ari lihgſmiba un meers un tiziba, un wiņſch to peerahdîs zaur pazeetibu un laipnibu un labprahtibu un lehnprahtibu un ſahtibu. Bet ja kam nawa weenas no ſchîm ihpaſchibam, tam pateeſibâ nebuhs neweenas, jo ta Gara auglis ſatwer ſewî wiņas wiſas, ka ſaules ſtars wiſas warawihkſnes krahſas. Un ja kahdam ſtaram naw wiſas tâs krahſas, tad tas gan war buht kahda ſchis ſemes ſkala jeb ſwezes, bet newis ſaules ſtars. Ta Gara dahwanas gan ir daſchadas un top iſdalitas katram, ka tas Gars to grib, bet ta Gara auglis ir weens, jo ta Swehta Gara kokam naw neweena nowihtuſcha ſara, nedſ neeenahkuſchos augļu.

21.

Kahda kundſe reiſ atnahza pee ſawa mahzitaja, un luhdſejas par ſawu ahtro dabu. „Es eſmu daudſ luhguſi Deewu pehz ta Gara augļa „lehnprahtibas," bet Deews manu luhgſchanu nepaklauſa, jo atkal un atkal es topu ſakaitinata un duſmiga. Luhdſat par mani, mahzitaja kungs, lai Deews man dotu ſcho man tik wajadſigo gara augli!

— „Ja, bet waj juhs luhdſat to Kungu, lai Wiņſch jums dotu ari mihleſtibu un pazeetibu un meeru un laipnibu un ſahtibu," waizaja mahzitajs. — Ak, pehz teem augļeem es nejuhtu ihpaſchu wajadſibu," atbildeja kundſe. „Mana wiſa nelaime ir tik ar manu ahtro dabu." Te nu mahzitajs winai iſſkaidroja, ka tas Gara auglis ir tikai weens, ſaturoſchs eekſch ſewis wiſas ſchîs Deewa behrna ihpaſchibas, un newar pagehret no Deewa, lai Wiņſch iſrauj iſ ſchî augļa tikai weenu gabaliņu un dotu ſawam behrnam. Nedſ ari war Deews atbildet weenu tahdu paſchmihligu luhgſchanu. Jo, tas, kas luhdſ tikai weenu jeb daſchas no ſchîm ihpaſchibam, to dara wiswairak tapehz, ka wiņu truhkums dara to nelaimigu, peeſpeeſch iſdarit un iſrunat leetas, kas wehlak paſchu leek negodâ, un tâ tad ſchahdas luhgſchanas mehrķis ir perſonigs gods un laimigs ſtahwoklis. Bet tas, kas grib pagodinat zaur ſawu kriſtigu dſihwi Deewu un redſ, ka wiņſch uſ katra ſoļa waj katrâ darbâ un wahrdâ Deewu nepagodina, tas ar dſiļu paſemibu nahk pee ta Kunga un luhdſ wiņu pildit ar ta Swehta Gara a u g l i, ko Deews ari labpraht dara. Un ja ari no ſahkuma weena un otra puſe ſchim auglim wehl naw tik labi eenahkuſês, tomehr ta Kunga ſchehlaſtibas ſaules ſtarôs atrodotees, „topam pahrwehrſti tai paſchâ gihmî no ſpoſchuma uſ ſpoſchumu, ta ka no ta Kunga Gara." (2. Kor. 3: 18.).

Minetâ kundſe, dabujuſe ſchahdu paſkaidrojumu, tuhliņ wehlejas luhgt kopâ ar mahzitaju Deewu pehz wiſa ta Gara augļa, atdewâs tam Kungam pilnigi, un ar dſiļu paſemoſchanos luhdſa pehz Deewa ſchehlaſtibas parahdiſchanas. Kad kahdas deenas wehlak mahzitajs ſaſtapa ſcho kundſi uſ eelas, wiņas waigs ſpihdeja no laimes, kad wiņa ſazija: „Man tagad mahjâs ir jauna dſihwe! Deews ir paklauſijis manu luhgſchanu. Tagad man japarahda wiſeem tikdaudſ laipnibas un mihleſtibas, ka man nemaſ wairs neatleek laika duſmotees."

22.

Laſitaj, e j i un dari tu tapat!

23.

Wehl ir daudſ zitu, wairak waj maſak nomanamu ſihmju, no kuràm war paſiht zilweku, kas atdewees Deewam un ſtaigà Swehta Gara ẜpehkâ. Bet augſchminetàs ir tàs galwenàs. Pehz ſchim ſihmem ẜpreeſchot, daudſi ſazìs, ko tahdu łauſchu gan buhs wiſai maſ, kas tà dſihwo. Bet ja kas ta ſaka, tad wini ar to paſchu apleezina to Deewa wahrdu eſam pateeſigu. Mat. 7: 14. 21; Luk. 13: 23. 24; Wilip. 2: 20. 21. 22; Parahd. 3: 4; Ebr. 3: 19; un 1. Kor. 10: 5: „Jo ne pee daudſeem no wineem Deewam bija labs prahts.“ Mehs ſinam jau preekſchlaiku, ka daſchi pee ẜchi wahrda wehl jo wairak apzeetinaſees. Bet kam auſis dſirdet, un kam ſirds ſaprot, lai dſird un ſaprot, ko tas Gars tàm draudſem ẜaka: „Eekahrẜees, un atgreeẜees. Un ja nè, tad Es nahkſchu drihſ un nogruhdiſchu tawu lukturi no wina weetas, ja tu neatgreeſiẜees.“

24.

Un ja gruhts tew leekas ẜchis zełẜch, dahrgais tizibas beedri, tomehr neapſtahjees. Labi eeẜahkt ir daudſ weeglak, neka labi turpinat un pabeigt. „Eẜi uſtizigs lihdſ nahwei, t a d Es tewim doẜchu to dſihwibas kroni. (Par. 2: 10.) Atdod ẜawu ẜirdi un dſihwi pilnigi ta Kunga rokàs, un Winẜch, kas to labo darbu pee tewis eeẜahzis, ari pabeigs (Wihlip. 1: 6). Pat wisleelakajàs kahrdinaẜchanâs nedomà, ka zihna paſaudeta, „jo zaur tam, ka Kriſtus pats ir zeetis un kahrdinats, Winẜch teem, kas top kahrdinati, war palihdſet“ (Ebr. 2: 18.). Un wehl ari ẜchis wahrds lai tewi eeſtiprina: „jums wehl nekahda kahrdinaẜchana naw uſgahjuẜe, ka tikai zilweziga; bet Deews ir uſtizigs; Winẜch n e ł a u s j u h s w a i r a k kahrdinat, nekà ẜpehjat, bet kahrdinaẜchanai ari tahdu galu darìs, ka warat paneſt.“ (1. Kor. 10: 13.) Ja tu ẜcho pilnigas Deewam atdoẜchanas zełu ejot, kahdreiſ pakluhpi, zelees, un ej tahlak uſ preekẜchu, ſinadams, ka tas i r tas pareiſais zełẜch. Un lai ari k a s gaditos, paturi noteikti ẜawu noẜchkirẜchanos, ẜawu gribu, ẜawu ẜirdi preekẜch Deewa. „Par wiẜu, kas jaẜargà, ẜargi ẜawu ẜirdi, jo no t à s iſeet dſihwiba. Pałaujees uſ to Kungu no wiẜas ẜawas ẜirds un nepałaujees uſ ẜawu gudribu. Wiẜôs ẜawôs zełôs nem Winu wehrâ, tad Winẜch darìs lihdſenas tawas tekas.“ (Sal. ẜal. w. 4: 23; 3: 5. 6.) Un lai tas makẜà ko makẜadams, neatkahpees no ta Kunga zeła ne pa kreiẜi, ne pa labi. Labak eewainotam un ẜadauſitam bruhzês ee=eet debeẜu walſtibâ, nekà ar weẜeleem lozekłeem ellê. Neaiſmirſti, ka tas Kungs tewi aizinajis netikween ee=eet pa ẜchaureem w a h r t e e m, bet ari ſ t a i g a t p a ẜ ch a u r o z e ł u.

25.

Un tàs mahzibas gala wahrds ir ẜchis: kas beſ puhlem un paẜchaiſleegẜchanas eeguhſtams, naw eeguhẜchanas wehrts. Labaka ir nekahda tiziba, neka weegla tiziba. Un

„Kas kruſta neẜejs negrib buht,
Tam nebuhs Manâ preekâ kłuht.“

Jo tas Deewa Dehls ir nodibinajis ẜawu walſtibu uſ Getſemanes un Golgatas pamateem. Un Wina tronis ẜneedſàs pahri galwas pilẜehtas pehrłu wahrteem. Bet teem, kas pa wineem grib eekẜchâ eet, ir jaeeẜahk ar aẜinsẜweedru eeleju un ar negoda pakalnu lehgera preekẜchâ. Jo tahdeem lehgerî, „ẜcheitan,“ naw paleekama pilẜehta, tpaehz ka tee meklè to nahkamo. (Ebr. 13: 13. 14.)

Winu uſwaras ſihme ir ehrkẜchku kronis, un winu greſnums nonehẜats purpura mehtelis. Wini preezajas zeeẜchanâs, un jo wairak winus apẜuhdſ, jo leelaks winu gods. Un nekad tee nekaunas Kriſtus Ewangelija dehł; jo tas ir Deewa ẜpehks par peſtiẜchanu ikweenam, kas tiz. (Rom. 1: 16.) Un zaur raudu eeleju ejot, tee to dara par awokẜnainu ſemi. Un pat nahwes ehnas eelejà ſtaigajot, wini nebihſtas łaunuma, wini nebaidas ne no weena welna ellê, nedſ no jeb kahda zilweka wirsſemes, jo wini bihſtas Deewu, ẜawu mihło un labo Tehwu, — un bihſtas no grehka un Swehta Gara apbehdinaẜchanas. Pat leelakajàs behdàs wini ir laimigi un wehl laimigaki nomirſtot. Un winu muhſchiga dſeeẜma ir „Aleluja!“

„Un Deews ẜaka: notiks pehdejâs deenâs, ka Es iſleeẜchu no ẜawa Gara uſ wiẜu meeẜu. Un tas Gars un ta bruhte ẜaka: „nahz!“ Un kas to dſird, tas lai ẜaka: „nahz!“ Un kam ẜlahpſt, tas lai nahk, un kam gribas, tas lai nem to dſihwibas uhdeni beſ makẜas. Aleluja!

26.

Turi duhẜchu — neatkahpees,
Lai ar eenaidneeku daudſ!
Wehl lihdſ ẜchim neweens naw krahpees,
Kuru Deews uſ zihnu ẜauz,
Kam ar K r i ſt u karot łauts!

Duhẜchu! Gan b e ſ Swehta Gara
Mehs neneeka neẜpehjam,
Bet ar Winu mums ir wara
Spihtet paẜcham Sahtanam;
D e e w s eekẜch mums un — jatrihz tam!

Duhẜchu! Deewa behrnu preekẜchâ
W i ẜ a tumẜas wara trihz,
Nakts behg, migla gaiſt, auſt rihts —
Deeſgan wehrgu tekàs mihts:
Zeetumôs ẜpihd ẜaule eekẜchâ.

Duhẜchu! Tikai tagad teeẜu
Jaiſkaro dſimtenê,
Ne pret aẜini un meeẜu,
Bet pret Ł a u n o zilwezê,
Grehku ẜirdî, dweh ẜelê.

Duhẜchu! Tauretaj, lai tahłi
Tawas taures ẜauzeens ẜkan,
Neteiz: gruhti, maſ mehs gan:
Apẜlehpti wehl daudſ mums brahłi!

Sagaidijuschi lihds rihtam
Waj kahds tuhlin duset ees!
Duhschu! Ziti, ja mehs krihtam,
Muhsu weetâ zihnisees,
Duhschu! Preeksch mums karo Deews
Ziti zihnas, nesin kuri
Kara beigâs uswarês . . .
Bet mehs sinam — duhschu turi —
Muhsu karam nobeidsotees
Uswarneeki buhsim mehs . . .
Tadehk tagad: Zihnâ dotees!

Profesora Tscharlsa Finneja runas.

Tulk. E. K.
(Turpinajums).

Pahrspehdamas luhgschanas galwenee apsihmetaji.

Es newaru pilnam wisôs sihkumôs eeeet leetâs, kas istaisa pahrspehdamu luhgschanu. Bet es mineschu daschas leetas, kas ir swarigas pee tam; daschas leetas, „kas zilwekam jadara, lai winsch pahrspehtu luhgschanâs.

1. Winam jaluhds par noteiktu preekschmetu. Weenam preekschmetam jabuht noteikti wina prahtâ. Es tagad runaju par luhgschanam weenatnê. Dauds zilweki aiseet sawâs istabâs weeni, „lai luhgtu", weenkahrschi tadehl ka teem „jaskaita luhgschanas". Laiks ir peenahzis, kad wini paraduschi palikt weenatne [illegible] luhgtu — no rihta, pusdeenâ, wakarâ waj kautkurâ laikâ. Bet teem naw neka noteikta ko sazit, naw sinama preekschmeta prahtâ, par kuru luhgt, tee weenkahrschi pakriht us zeleem un luhds, kas teem eenahk prahtâ — par ikkatru leetu, kas tanî brihdî pliwinas winu fantasijâ, un kad luhgschana pabeigta, tad tee gandrihs ne wahrda newar pateikt, ko tee luhguschi. Ta naw eespaidiga luhgschana.

Ko mehs domatu par tahdu zilweku, kas mehginatu ko panahkt pee waldibas schahdâ kahrtâ: „Tagad ir seema, luhgumi, un suhdsibas top peenemtas, un nu ir laiks eesuhtit luhgumus," un eetu tur ar luhgumeem un darischanam, kahdâm nekahdâm, bes noteikta preekschmeta? Waj domajat, ka tahdas luhgschanas atstahtu kahdu eespaidu us likuma deweju waldibu?

Zilwekam wajag kahdu noteiktu preekschmetu sawâ prahtâ. Winsch newar eespaidigi luhgt par daschadeem preekschmeteem us reisi. Prahts ir tâ eerihkots, ka tas newar sawâs wehlibâs zeeti peekertees daudsâm leetam weenâ brihdî. Wisi gadijumi par eespaidigâm luhgschanam, kas minetas Bihbelê, ir schahda tihpa. Kur ween juhs redsat swehtibas, kas mekletas un dabutas zaur luhgschanam, juhs atradisat, ka schahda luhgschana ir bijuse luhgschana par noteikto preekschmetu.

2. Luhgschanai, lai ta buhtu eespaidiga, jabuht pilnigâ saskanâ ar atklahtu Deewa prahtu. Luhgt leetas, kas ir pretejas atklahtam Deewa prahtam, ir Deewu kahrdinat. Ir trihs zeli, par kureem Deewa prahts ir zilwekeem atklahts, lai tas waditu luhgschanâ:

a) Zaur gaischâm apsolischanam jeb papreekschsludinaschanam Bihbelê, ka Winsch dos waj daris sinamas leetas, apsolischanam, sihmejotees us sewischkâm leetam, waj wispahrigus noteikumus tâ, ka tos waram peeleetot sewischkâs leetâs. Peem. schi apsolischana: „Wisu, ko juhs luhgdami luhgseet, tizat, ka juhs dabuseet, tad tas jums notiks. (Mark. 11, 24.)

b) Daschreis Deews atklahj sawu prahtu zaur sawu aisgahdibu. Winsch gaischi dara saprotamu, ka tahdas un tahdas leetas grib notikt. Ta ir tahda pat atklahschana, it kâ Winsch to buhtu rakstijis Sawâ Wahrdâ. Ikkatru leetu Bihbelê atklaht buhtu pawisam neeespehjami. Bet Deews beeschi to dara saprotamu tahdeem, kas garigâ sinâ ir deesgan gaischredsigi, ka tas ir Deewa prahts dabuht tahdas waj tahdas swehtibas.

c) Zaur Sawu Garu. Kad Deewa laudis kahdu reis nesamana ko luhgt un kas ir Deewa prahtam patihkams, tad Wina Gars beeschi tos pamahza. Kur naw sewischkas parahdischanas un ari Deewa aisgahdiba wehl leetu pamet tumsâ un mehs nesinam ko luhgt tâ, kâ wajadsetu, tad mums ir gaischi teikts, ka „tas Gars muhsu wahjibai nahk palihgâ," un, „tas Gars pats muhs aisstahw ar neisrunajamâm nopuhschanam." (Rom. 8, 26). Ir dauds runats par to, t. i, par luhgschanam tizibâ par neatklahtam leetam. Tam stahw preti, ka schi mahziba sneedsot jaunu atklahschanas weidu. Es saku, jaunu waj wezu, ta ir ta pate atklahschanâs, ko Jehowa saka, ka Winsch dara. Tas te ir tikpat skaidrs it kâ tagad balss no Debesim to runatu, ka Deewa Gars palihds Deewa behrneem luhgt pehz Deewa prahta, kad wini paschi nesin, ko un kâ teem jaluhds. „Un tas, kas sirdis pahrmeklê sin, kas ir ta Gara prahts, jo tas pehz Deewa prahta tos swehtos aisstahw," (Rom. 8, 27.) un Winsch wada tizigos luhgt taisni par tâm leetam, „ar neissakamâm nopuhtam." Kad neds Deewa Wahrds, neds wina aisgahdiba nedod eespehju isschkirtees, tad topat „peepilditi ar Garu," ka Deews to pawehl. Winsch saka: „topat peepilditi ar Garu." (Ewes. 5, 18.) Un Winsch wadis juhsu prahtu us tahdâm leetam, kahdas Deewam patihk dot.

3. Lai luhgtu eespaidigi, tew jaluhds, padodotees Deewa prahtam. Nesamaini padoschanos ar weenaldsibu. Naw wairs otru diwu leetu, kas buhtu tik neweenadas, kâ schis. Reis pasinu kahdu zilweku, kursch atnahza kahdâ weetâ, kur notika pamoschanâs. Winsch pats bij auksts, newareja eeeet schinî garâ un tam nebija luhgschanas gars. Kad winsch dsirdeja tos brahlus tâ luhdsam, it kâ teem noteikti jadabu tas, ko wini luhds, winsch bij isbeedets par winu droschsirdibu un wisu laiku zeeti turejâs pee tam, zik tas tatschu esot swarigi luhgt, Deewa prahtam padodotees, kur leeta tomehr

bij skaidri gaischa, ka schis zilweks bij samainijis padewibu ar weenaldsibu.

Atkal, nesajauzi padewibu luhgschanâs ar parasto pakahwibu, ka Deews to daris, kas ir pareisi. Ta ir parasta pakahwiba, ka Deews wisas leetas labi dara. Bet ta ir pawisam zita leeta, ka padewiba. Ko es domaju par padewibu luhgschanâs, ir pilniga peekrischana Deewa atklahtam prahtam. Padotees kaut kurai Deewa p a w e h l e i, — nosihmè to paklausit.

Nemi gadijumu: Dahwids, kad wina behrns bij slims, bij dsiki noskumis, un zihnijâs luhgschanâs, un nekahwâs eepreezinatees. Winsch to tik loti nehma pee sirds, kâ, kad tas behrns nomira, wina kalpi bijâs tam to teikt. Bet tikko winsch dsirdeja, ka behrns nomiris, winsch nometa sawas behdas, zehlâs, un prasija baribu un ehda un dsehra kâ parasts. Kamehr tas behrns wehl bij dsihws, winsch nesinaja, kas ir Deewa prahts, winsch gaweja, luhdsa un sazija: „Kas sin, waj tas Kungs par mani neapschehlosees, ka tas behrns paleek dsihws? Winsch nesinaja, bet wina luhgschanas, wina bailes par behrna mirschanu bij taisni ta leeta, kas isschkihra, waj wina behrnam dsihwot waj nè. Winsch domaja, ja winsch pasemosees un gauschi luhgsees, warbuht Deews winu schehlos. Bet tikko Deewa prahts atklahjâs, un behrns bij miris, winsch pasemojâs, ka weens swehtais. Winsch, leekâs, netikween labprahtigi peekrita Deewa prahtam, bet pateesi atrada apmeerinajumu tani. „Es gan eeschu pee wina, bet winsch pee manis atpakal negreesisees." (2 Sam. 12, 15—23). Ta bij ihsta padoschanâs. Winsch spreeda pareisi schinî gadijumâ. Kamehr winsch nesinaja Deewa prahtu, winsch domaja, ka behrna isweseloschanâs atkarajas no wina luhgschanas. Bet kad winam atklahjâs Deewa prahts, winsch tam padewâs. Kamehr Deewa prahts, wehl naw sinams, tam padotees bes luhgschanam nosihmè — Deewu kahrdinat. Warbuht, kâ tainsni tawa pareisâ un ihstâ luhgschana grosa leetu.

(Turpmak wehl).

W. Fetlera runas.

Loti masai dalai „Kristiga Wehstnescha" lasitaju buhs isdewiba apmeklet daschadas sapulzes Golgatas Namâ. Es gribetu sewischku wehribu greest us deewwalstibas strahdneeku sapulzem peektdeenâs, pulksten 8 wak. un us tizigo sapulzem, kuras noteek sestdeenas wakaros, pulksten 8 un ir tikai preeksch tizigeem, t. i. atpestiteem zilwekeem, neskatotees us tizibas schkiru. Zik es sinu, tad wehl neweenâ latweeschu draudsê tahdas sapulzes naw, lai, gan winas ir nepeezeeschami wajadsigas. Tahdâs sapulzês teek runats par dsitaku kristigu dsihwi, par jautajumeem, ko neatpestits zilweks nesaprot un tadehl to wispahrigâs sapulzês newar runat. Sche es pasneedsu saihsinatâ weidâ br. Fetlera runas 20. un 21. julijâ.

K. Sprizeneeks.

Kristigas dsihwes pakahpeeni.

W. F e t l e r a runa tizigo sapulzê, 21. julijâ. Saihsinati usrakstijis K. S p r i z e n e e k s.

Kalnâ kahpt ir dauds gruhtaki, neka no ta krist. Muhsu sapulzê naw neweena tahda zilweka, kas ne reis nebuhtu kritis. Lai uskahptu daschas pakahpes un sasneegtu sinamu augstumu, tad wajag patehret deesgan daudf spehka un laika, bet lai no sasneegtâ augstuma nokristu, wajag tikai weenu azumirkli un wiss ir pasaudets. Lai tas nenotiktu, tad newajaga luhkotees us semi, bet us augschu. Peemehram matroscheem, kas kahp mastâ, eeteiz, lai tee weenmehr luhkojas us augschu, zitadi war apreibt galwa un nokrist. Un ja ari kahpjot dascheis kahja slihd un kriht, tad newajag palikt gutam, bet zeltees un augstak kahpt. Daschi tizigaji ir lepni us to, ka wini ir „wezi tizigi". Ko tas tewim, draugs, palihds, kad tu jau daudf gadus kahp, bet ja neesi augstaki uskahpis, ka tas jaunais tizigais. Daschi jauni tizigee ir preekschâ wezeem tizigeem tapehz, ka wisa winu sirds un dsihwe ir eenemta no Jesus. Tas lai muhs, brahli, mahsas, beedina! Ja gribam atkal sahkt kahpt tanis augstumos, no kureenes esam nokrituschi, tad, sinams, tas nees tik ahtri; jo wispirms mums jauskahp tee pakahpeeni, no kureem esam nokrituschi.

Kristigâ dsihwê ir septini pakahpeeni: 1) Kristus asinspakahpeens, 2) Tizibas pakahpeens, 3) Taisnoschanas meera pakahpeens, 4) Preeka pakahpeens, 5) Spehka pakahpeens, 6) Gaismas pakahpeens un 7) Muhschigas laimes pakahpeens.

No wiseem scheem pakahpeeneem waram ais neusmanibas nokrist, bet no beidsamâ—meera pakahpeena — nekad; jo to sasneegsim debess.

Ja kahds buhtu nokritis no kahdâm is schim pakahpem, tas lai atsihstas, zelas un atkal kahp.

Deewa walstibas strahdneeku spehks.

W. Fetlera runa garigu strahdneeku sapulzê 20. julijâ Golg. Namâ.

Jehkaba 3. nod. zilweka mehle teek salihdsinata ar stuhri, uguni un nahwes dselonu. Wisa launuma awots naw wiss mehle, bet gan sirds. Ja ari mehli israutu, tad tomehr rokas rakstitu launas domas us papira. Itkâ uhdens newar pluhst pa kanalu, ja tas ir ar netihrumeem pilns, tapat no sirds newar pluhst dsihwa leeziba no Jesus Kristus, ja grehks ir sirdî. Lai grehku dabutu is sirds ahrâ — lai to uswaretu, tad wajag grehku pasiht. Un grehks pats mahza muhs sewi pasiht. Grehks pa daschadeem zeleem eelauschas muhsu sirdî: pa ausim, azim, mehli, rokam un t. t. Ja ar mums ir Deews, tad uswaresim grehku — tas behgs no mums. Ja zilweka sirdî eelauschas grehks, tad wina wahrdi paleek nedsihwi, nespehzigi, itkâ Geasa spekis, ar kuru tas newareja usmodinat jaunekli. Ja kahdai eewehrojamai personai jasuhta wehrtiga wehstule, tad wina to

isdara ar ustizigu zilweku. Deews neustiz sawu wahrdu zilwekam, kura sirdî ir grehks. Ja gribam strahdat Deewa druwâ, tad muhsu sirdim jabuht skaidràm; Deews war suhtit tikai zeenigus kalpus. Lai mehs buhtu zeenigi kalpi, tad wajadsigs spehkâ strahdat, bet Deewa waldibas strahdneeka spehks pastahw eeksch 1) wajadsibas sludinat Kristus asinis un 2) preeka eeksch ta Kunga. Lai Kristus asinis waretu ar swehtibu sludinat, tad mums ir a) jaatsihst sawas grehzigàs dabas samaitaschanu, b) jaatrod lihdsekli un spehku, ka war pretim stahwet schai samaitaschanai, un c) eisrahdit us lihdsekli sirdsapsinas apmeerinaschanai. Un preeksch wisa ta ir tikai weens lihdseklis — Kristus asinis. Wisâ kristigas draudses wehsturê un Bihbelê asinis, ka sarkans pawedeens welkas zauri; no pirmàs lapas lihds pehdejai ir runa par asinim un krustu. Jau Ehdenes dahrsâ Deews sazija: „Es zelschu eenaidu starp tewi un seewu . . . schis samìs tew galwu un tu Winam eedursi papehdî." Mosus slazina israeła behrnus ar asinim, Abraams grib upuret sawu weenigo dehlu; neweena deewkalposchana nenotika Wezâ Deribâ bes asinim. Un ta bija tikai ehna us Jauno Deribu — Kristu. Jahnis Kristitajs nostahjàs us Wezàs un Jaunàs Deribu sleegschna un norahda us upura Jehru — Jesu Kristu.

Bihbele mahza par daudsko, bet wiswairak wina runâ par asinim—tàs lapas ir sarkanas! Pawils saka: „Mehs sludinajam Kristu to krustâ sisto." Un Jahnis: „Jesus Kristus, Wina Dehla asinis schkihsta muhs no wiseem grehkeem." Tàpat ari sawâ parahdischanas grahmatâ winsch teiz: „Schee ir nahkuschi no tàm leelàm behdam un ir masgajuschi sawas drehbes un tàs balinajuschi eeksch ta Jehra asinim."

Par asinim runaja wisi Deewa wihri: Martinsch Luters, Sperdschens un ziti. Es slaweju Deewu, ka Winsch man to ir darijis saprotamu. Beidsot — ja sludinajam, tad lai runajam par Kristus krustu un asinim; ja gribam buht Wina kalpi, tad lai esam Kristus krusta sludinataji un neseji.

„Meklejeet Rakstos!"

Bihbeles isskaidrojumi un eepasihschanàs ar Bihbeles semem, tautam un eerascham; ewangelijums un wina apologija; sprediki.

Neemijas pamahziba.

Neem. 4, 1—3. 8 un 9; 6, 1—15.

Kad nu Sanbalats dsirdeja, ka mehs to muhri uszełam, tad winsch apskaitàs un palika waren dusmigs un apsmehja Juhdus, un tas sazija sawu brahłu un Samarijas karaspehka preekschâ: „Ko tee nespehzigee Juhdi dara? **Waj teem buhs dot tahdu walu?** **Waj** tee upurès? **Waj** wini weenâ deenâ to pabeigs? **Waj** wini **tos** sadedsinatos akmenus no pelnu tschupam daris dsihwus?" Un Tobija, tas Amoneetis, stahweja winam blakus un sazija: **„Lai tik taisa! kad tur lapsa uslehks, tad ta winu akminmuhri nogahsis".** Un tee sametas wisi us weenu roku nahkt, un karot pret Jerusalemi un winu postit. **Bet mehs peeluhdsam** sawu Deewu un likam wakti winu dehł deenam, naktim wineem preti.

Un notikàs, kad Sanbalats un Tobija un Arabs Gesems un muhsu ziti eenaidneeki dsirdeja, ka mehs to muhri bijam uszehluschi un eeksch ta zauruins neatlikàs, (jebschu es lihds schim durwis wehl nebiju eezehlis wahrtos), tad Sanbalats un Gesems pee manis suhtija un lika sazit: **„Nahz, saeesim kopâ** Onus klajuma zeemos." **Bet tee domaja man launu darit.** Un es suhtiju wehstneschus pee teem un liku sazit: **„Man leels darbs darams, ka newaru nonahkt; kapehz schim darbam buhs kawetees,** ka es to pamestu un pee jums nonahktu?" Un tee gan tschetras reises pee manis suhtija ar scho paschu walodu, un es suhtiju pee teem atpakał ar to paschu walodu Tad Sanbalats peektâ reisê pee manis suhtija sawu puisi tàpat ar neaistaisitu grahmatu, wina rokâ. Eeksch tàs bija rakstits: **„Laudis dsird un Gesems saka, ka tu ar teem Juhdeem domà atkahptees** un tapehz to muhri ustaisiji, un ka **tu wineem gribi buht par kehninu — tà runà,** — ka tu ari praweeschus eezehlis, kas lai israuz par tewi Jerusalemê un saka: „Winsch ir kehninsch eeksch Juhda!"

Un nu kehninsch tahdu walodu dsirdès; nahz tad jele un lai mehs kopâ sarunajamees Bet es suhtiju pee wina, sazidams: **„No ta, ko tu runà, nekas naw notizis, no sawas sirds tu to esi isdomajis."** Jo wisi tee muhs baidija un sazija: „Winu rokam buhs no ta darba atstahtee , ka tas netop darits." Un nu stiprini tu, ak Deews, manas rokas!

Kad es nu nahzu Semajas namâ, tas bija Delajas, Meetabeeła dehla dehls, (bet winsch bija eeslehdsees), tad winsch sazija: „Sanahksim Deewa namà, paschâ Deewa nama widû un lai mehs Deewa nama durwis aisslehdsam, jo tee nahks tewi nokaut." Bet es saziju: **„Waj tahdam wihram, ka es, buhs behgt?** Waj tahdam, ka es, Deewa namà buhs eet, lai paliktu dsihws? Es neeeschu!" Jo redsi, **es maniju, ka Deews winu nebija suhtijis.** Bet winsch runaja scho sludinaschanu us mani tapehz, ka Tobija un Sanbalats winu bija derejuschi.

Winsch bija derets, lai es isbihstos un tà daru un apgrehkojos, ka tee kahdu launu slawu atrastu, ar ko mani waretu neewat.

Peemini, mans Deews!

Tad nu tas muhris tapa pabeigts.

Dsejas prosâ.

W. Fetlera.

3.

Sanbalats.

Neem. 6, 2—14.

Kad Neemijam deewnams ruhp, lai Deewa tauta sek; tad Sanbalats ais dusmàm kuhp un naida karu zel. Winsch newar zeest, ka zitais kahds bes wina strahdat prot, un wina eenaidigais prahts sahk launu isgudrot. No sahkuma gan israhdas winsch Israeła draugs: „winsch Neemiju pasargas, kad to pee teesas sauks." Winsch leelum leelais patriots un tautas labdaris, — bet praweeschazs redsi — pascha gods ir wina dsineklis. Pa zitàm kauschu mugurâm winsch tihko augstak kluht, un ja pat jasaluhst ir tàm — winsch meklès, pirmais buht. Winsch tikai atsihst to, kas top ar wina sinu weikts; kas nè — to tuhlin nem us sob' un tas top lahsteem sweikts. Jo likko Neemija teiz, ka suhtits ir winsch pats, tad laipno walodinu beids ar winu Sanbalats. Wairs Deewa darbs naw Deewa darbs, wairs swehtais nawa swehts, pats engels tagad reebigs tahrps, un dimants—akmens lehts; tas prahtigakais tagad — duls, un Kristus pats ir Belzebuls,

ja ne sem winu firmas Tam tihk welnu isdsiht apsehstam.

Waj Sanbalatu wairak naw schaî zihnu pasaulê? — Pee **katra** deewnama tee stahw kur muhri jabuhwê. Tee labpraht lihds, ja wineem lihds pee **paschu** mehrkeem tikt, bet tur, kur **ehrschku** kronis pihts — tee wehlâs ispalikt. Teem leelus darbus nedod Deews, jo neustizigi tee masôs israhdijuschees, un paleek leeligi. Un nu tee skausch un grausch un lausch, un speesch un sweesch un greesch; Deews debesis, tee domâ, snausch un nereds tos, kas zeesch. Ar Deewu ej tad zihninâ par debess leetâm schim, jo zilweks newar nemt nekâ kas netop dots no debesim. (Jahn. 3, 27.)

Bet kas tad gan **ir** Sanbalats un kâ lai pasihst to? Tas gruhti naw, ja skaidra azs tik labi eewehro:

Tas zilweks, kam us sewi ween un sawu darbu skats, kas tik **pehz sawa goda skreen — redsi, tas ir Sanbalats** Bet tas, kas preezajâs ar tad, kad zitus swehti Deews; kas mihlet nepeekuhst nekad, pat tos, kas winu smees; par Deewa darbu kam ir preeks pat ja aif skaudibas (Wihlip 1. 15. 18.) to dara wina preteeneeks, waj zitas basnizas; **kas nekrahj sawu „partiju," bet Kristus mahzeklus — no Deewa tas, to sini tu, Swehts Gars us tahda dus.**

Kristus Wezas Deribas sw. rakstôs.

Tulk. E. K.
(Beigas).

2. Swehtu Rakstu leeziba par Kristu.

Sirmâ pagatnê Deewa kalpi, nahkotnê skatotees redseja Weenu, kam janahk. Jo laika peepildischana nahza tuwak, jo winu skateens kluhwa gaischaks, tâ kâ mums gandrihs eespehjams aprakstit Kristus dsihwi semes wirsû no Wezâs Deribas ween; par kuras raksteem Kristus saka: „Tee leezibu dod no Manis."

Tur bij weens widus punkts jeb galwenâ persona Israela zeribâ. Pasaules pestischanas darbam bija tapt isdaritam zaur zilweku, zaur apsolito Mesiju. Winsch bij tas, kuram bij jasamin „tschuhskai" galwu. 1. Mos. 3, 15. Winam bij buht Abraama pehznahzejam un no Juhda zilts. 1. Mos. 22, 18; 1. Mos. 49. 10.

Esaja skatijâs nahkotnê un wispirms redseja leelu „gaischumu" apspihdam tos laudis, kas „tumsibâ staigâ" Tahlak skatotees, winsch redseja, ka „weenam behrnam" bij dsimt un „weenam Dehlam" bij tapt dotam. Esaj. 9, 6. Wehl tahlak winam atklahjas tee wahrdi, kas raksturo scha behrna dabu: „Brihnischkigs." Brihnischka pateesi bij Wina dsimschana: neweena zita behrna peedsimschana tâ naw tikuse no Debesusuhtneem pasludinata, kâ Wina. Wina peedsimschana no jumprawas (Esaj. 7, 14) un swaigsnes parahdischanâs ir abi weenlihdsigi brihnumi. Peeaugoschi brihnischks Winsch bija sawâ dsihwoschanâ. Wina dsihwe — pilna brihnumeem. „Padoma dewejs" — „Kristus, eeksch kura ir apslehpta wisa gudribas un atsihschanas bagatiba," Kolos. 2, 3. „Warenais Deews," „muhschigais Tehws." Te Esaja nahk pee apsinas, ka schis apsolitais nebija neka zits, ka Deews zilweka lihdsibâ. „Imanuels, Deews ar mums" („Esaj. 7, 14). Kâ Jesus Pats sazija: „Es un tas Tehws, mehs esam weens." Jahn. 10. 30. „Meera Leelskungs" sewischki raksturo Jesu, jo: „Winsch ir muhsu meers." Wina peedsimschana nesa meeru us semi, un — scho semi atstahjot Winsch saweem mahzekleem atstahja meeru, „meeru daridams ar sawâm krusta asinim." Tad praweets redsscho behrnu, kam bija dsimt, sehdinatu us Wina tehwa Dahwida goda krehsla un winsch reds Wina godibas pilno walstibu. „Un atwase nahks no Isajus zelma, un sars us wina saknem nesîs auglus." Schint teikumâ mehs redsam Wina pasemibas stahwokli.

Un nu praweeschi weens aif otra papildina scho bildi, katrs peedodams jaunu, redsamu wilzeenu. Praweets Mikus reds maso pilsehtinu, kur Kristum bij dsimt un saka mums, ka ta ir Belleme. Mikus 5. 2; Mat. 2. 6. Esajs reds, ka Gudree Winu pagodina un peeluhds, Esaj. 60. 3.; Mat. 2. 11. Jeremijs tehlo newainigo behrninu nahwi, Jerem. 31. 15.; Mat. 2. 17. 18. Osejs pareds behgschanu us Egipti, Osej. 11. 1.; Mat. 2. 15. Esajs attehlo Wina lehnprahtibu un pasemibu, Esaj. 42. 2; Mat. 11. 29; ari gudribu un sapraschanu, kahdu Jesus parahdija wisâ sawâ dsihwê, sahkot jau no behrnibas, kad Winsch 12 gadus wezs sarunajâs deewnamâ ar rakstu mahzitajeem un wezajeem. Atkal — kad Winsch schkihstija Deewa namu, Dahwida wahrdi us reisi usleesmoja mahzekļu atminâ: „Jo karstums Tawa nama labad mani ir ehdis," Dahw Ds. 69. 10.; Jahn. 2. 17. Esajs tehlo Wina darbibu: „Nabageem sludinat preeka wehsti, sagraustas sirdis dseedinat, zeetuma laudim sludinat atswabinaschanu u. t. t. Esaj. 60. 1—3; Luhk. 4. 16—21. Schehloschanâs pahrwehrtâs preekâ, kad Jesus nahza satikfmê ar kahdu sehrodamu, waj raudadamu. Nabaga seewa, ko Sahtans bij sehjis 18 gadus, tika atraisita zaur Wina wahrdu.

Wina ewangelijums bij pateesi preeka wehsts. Esajs tehlo weenu no wisjaunakeem skateem: Labais Gans swehti masos behrnus. „Winsch sapulzinâs tos jehrus sawâs rokâs un nesîs sawâ klehpî." Es. 40. 11; Mark. 10. 16. Zakarijs dseed: „Preezajees loti Zianas meita, redsi taws kehninsch nahk pee tewis. Winsch ir pasemigs, jahdams us ehseļa." „Zak. 9 9. Par behrnu gawilem Dahwids peemin: „No behrninu un sihdomu mutes tu esi sataisijis spehku, sawu pretineeku dehl apklusinat eenaidneeku un atreebeju." Dahw. 82; Mat. 21. 4.

Praweeschi ari paredseja muhsu Pestitaja darba dabu un plaschumu. Tai gaismai, kam no Zianas bij spihdet, tai bij buht wisas pasaules gaischumam; Juhdam un paganam bij tapt weenlihdsi swehtiteem, Deewa Garam bij tapt isleetam pahr wisu meesu, Joela 2.

28. „Wisi semes gali redsès muhsu Deewa pestischanu." Es. 52. 10. Bilde par warenu un godibas pilnu Mesiju, Kristus laikâ, Juhdeem bij loti prahtâ eespeesta. Schinî sinâ wini bij palikuschi tik weenpusigi, ka kad Jesus parahdijâs winu widû, tee To nepasina. „Weens ir juhsu widû un to juhs nepasihstat, saka Jahnis Kristitajs." „Ja wini buhtu to pasinuschi, wini nebuhtu to godibas Kungu krustâ situschi." Bet wineem to gan wajadseja pasiht, jo praweeschi, kas sludinaja par Wina Godibu, ari tikpat nopeetni runaja par Wina pasemibas stahwokli, Wina atmeschanu, un Wina zeeschanam. „Redsi," saka Esajs, „mans kalps daris prahtigi, Winsch buhs paugstinats un augsti zelts un loti augsti turets," un peepeschi — ko reds winsch tahlakâ pantinâ? „Ka daudsi tewis dehl ir istruhkuschees — tik nejauks bij Wina waigs un ne pehz zilweka un Wina gihmis ne pehz zilweka behrneem." Un wisâ 53 nod. runâ no Wina zeeschanas un atmeschanas.

Praweets nahkotnê skatidamees reds, ka schis Swehtais top wests „kâ jehrs pee kauschanas un kâ aws, kas klusu paleek preeksch sawa zirpeja, tâ Winsch neatdarijs sawu muti." Es. 53. Mat. 27, 12, 14. Praweets reds, ka Winsch top nokauts zaur waras darbu. „Winsch tapa aisrauts no dsihwo semes" (8 p). Danijels turpina scho paschu, sazidams: „Swaiditais, t. i., Kristus tiks isdeldets." Dan. 9, 26. Un wehlreis wisi praweeschi kâ korî saweenojas un saka mums kahda buhs Wina nahwe. Dahwids reds, ka Winu nodos weens no Wina mahzekleem. „Jr pat mans draugs, kam es ustizejos, kas manu maisi ehda, mani min pa kahjam." Dahw. Ds. 41. 10. Zakarija saka mums par teem 30 sudraba gabaleem, kas tika noswehrti par Winu, un peemin, ka tee teek atdoti podneekam. „Un tee noswehra manu algu, 30 sudraba gabalus . . . . nomet to podneekam" Zak. 11, 12. un Mat. 27, 3—10 Zakarijs ari reds, ka „tâs awis isklihst, kad tas Gans top sists," 3, 7; Mat. 24, 31, 56. Esajs reds Winu westu no weena walditaja pee otra: „Wahrdsinats Winsch semojas," Es. 53, 8; Jahn 18, 24. 28. Dahwids mums teiz tos netaisnos leezneekus, kas nepateesi par Winu leezina, Dahw Ds. 27, 12. Mat. 26, 59—60. Esajs Winu reds schaustu un apspkauditu, 50, 6; Mat. 27. 67. Dahwids reds, ka Winam janomirst pee krusta „Tee Manas rokas un kahjas ir isurbuschi." Dahw. 22, 16. Esajs reds, ka Winsch pahrkahpejeem tizis peeskaitits un aisluhdsis par saweem mozitajeem, 53, 13; Mark. 15, 27; Luhk. 23, 34. Dahwids pat redseja to, ka garamgahjeji Winu apmehda, Dahw. Ds. 22, 6—8; Mat. 27. 39—44. Winsch reds kareiwus Wina drehbes dalam un metam kaulinus par Wina swahrkeem. Dahw. ds. 22, 18; Jahn. 19, 23—24; ari to, kad Winam sneeds etiki dsert Wina slahpês, Dahw. Ds. 69, 22. Dahwids dsird muhsu Kungu brehzam sawâs nahwes mokâs: „Mans Deews, Mans Deews, kapehz Tu Mani esi atstahjis," Dahw. ds. 22, 1; Mat. 27, 46", un Wina pehdejos wahrdus: „Tehws, Es nododu sawu garu Tawâs rokâs," Dahw. Ds. 31, 5; Luhk. 23, 46. Swehta Gara wadits, Dahwids raksta: „Kauns man lausch sirdi" Dahw. Ds. 69, 20. Jahnis mums raksta, kaut gan kara wihri lausa slepkawu leelus, lai paahtrinatu winu nahwi, bet — „kad tee nahza pee Jesus un redseja, ka winsch jau bija miris, tad tee Winam leelus nelausija, bet weens no teem kara wihreem Winam sahnos eeduhra ar schkehpu un tuhdal isteżeja asins un uhdens . . . Jo tas notizis, ka tas raksts taptu peepildits: neweenu no Wina kauleem nebuhs laust. Un atkal zits raksts saka: tee redsès eeksch kâ tee duhruschi. „Jahn. 12, 33-37. 2. Mos. 12, 46; Dahw. Ds. 34, 21.; Zak. 12. 10. Esajs raksta: „Kaut gan Winam kapu lehma pee besdeewiga" — tas ir, nodomaja Winu aprakt tanî weetâ, kur rok slepkawas — tatschu tas bij nokartots zitadi, un „pee ta bagatâ Winsch bija sawâ nahwê." „Bet . . . weens bagats zilwekas no Arimatijas, Jahseps wahrdâ . . . isluhdsa Jesus meesas . . . . un eelika sawâ jaunâ kapâ." Es. 53, 9; Mat. 27, 57—60.

Praweeschu skateens sneedsas wehl tahlak — pahri krustam un kapam. Tas eeslehds sewî augschamzelschanos, debesîs braukschanu un galigo Pestitaja uswaru. Dahwids dseed: „Tu manu dwehseli nepametisi kapâ, sawam Swehtam tu nelikſi redset satruhdeschanu. Tu man dari sinamu dsihwibas zelu, preeksch tawa waiga ir lihgsmoschanas pilniba, un preeks un jaukums pee tawas labâs rokas muhschigi." Dahw Ds. 16, 10—11. Un Esajs, kad praweeschojis Mesijas pasemibas stahwokli un nahwi, slehds sawu praweeschojumu ar scheem eewehrojameem wahrdeem: „Kad tu Wina dwehseli buhsi nodewis par noseeguma upuri, tad Winsch redsès dsimumu un dsihwos ilgi un ta Kunga prahts labi isdosees zaur Wina roku. Tadehl ka wina dwehsele gruhti strahdajusi, Winsch redsès preeku un papilnam. Es. 53, 11—12.

Jau sirmâ senatnê swehtee gaidija leetas, kuras wehl ari mums gaidamas nahkotnê. „Ari Enoks, tas septitais no Ahdama, sludinaja, sazidams: Redsi tas Kungs nahks ar saweem dauds tuhkstosch swehteem. „Juhdas 14. Ijabs saka: „Es sinu, ka mans Pestitajs dsihwo, un pehzgalâ Winsch zelsees pahr pihschleem . . . un skatischu Deewu." Ijab. 19, 25—26. Zakarijs reds parahdischanâ Oliwa kalnu un to Kungu us wina stahwam, ka Kehninu par wisu semi, un Wina swehtee pee Wina. Zak. 14.

Kâ praweeschojumi pagahtnê ir jau peepildijuschees, tâ ari nahkotnes praweeschojumi peepildisees. „Tagad mehs wehl neredsam, ka Winam wisas leetas padotas, bet mehs redsam Jesu ar godu un slawu kronetu. Ebr. 2. 8—9. Un Winsch saka: „Teescham Es nahku drihsi, Amen." — „Teescham, nahz, Kungs Jesu!" (Par. 22, 20).

Sinibas robeschas.

No Kreewu walodas tulkojis
E. Sihpolinsch.

Astronomija mums daudf stahsta par Raditaja godibu un wisspehzibu, bet wina neko nestahsta par laipnibu un mihlestibu, ko Winsch darijis pee grehzineekeem. Astronomija war issinat swaigsnes zelu, bet newar parahdit zelu uf muhschigu dsihwoschanu atgreesigami grehzineekam. Astronomija isrehkina semes atstatumu no saules, bet newar pasazit, zik tahlu Deews atschkir grehkus no atgreesiga grehzineeka. Astronomija pasaka kometas gahjeenu un swaigschnu leelumu, bet neko nesaka par Kristu, to sposcho rihta swaigsni, Jahn. P. 22, 16. Tagadejee kimiki isgudro wislabakās seepes, bet naw wehl atraduschi lihdsekļus, kur nomasgat grehka traipekļus no sirds. Jaunakā kimija ir radijuse jaunus pahrgrosijumus un atraduse jaunas krahsas, bet wina naw spehjuse pagatawot preekus preeksch skumjās sirds un segu kailai dwehselei. Wina war isgudrot jaunus gaismas awotus, lai isdsihtu dabisko tumsibu, un spridsinoschas weelas, ispostit dsihwibas un usspert kalnus gaisā, bet newar isgahdat gaismu teem, kuri sehsch nahwes ehnā, un nespehj isahrdit seenu, kuru zehlis grehks, starp zilweku un trihsweenigo, swehto Deewu. War peepildit meesu ar wisadām sahlem, bet sirdi atstahj tukschu bes meera un preeka.

Geologija mums pastahsta par tàm bagatibam, ko Deews eelizis semes dsiļumos, bet wina nestahsta mums neko par ta Kunga bagatibu, kurā mahjo wisa pilniba. War noteikti pasazit par semes slahneem, bet neko newar pateikt par nahkotni, ko Deews ir nodomajis. Wini prot is semes kahrtam atrast to dsihwneeku atleekas, kas senatnē ir dsihwojuschi un padewuschees nahwes warai, bet wina newar neko pasazit no uswaras par nahwi un augschamzelschanos, par wisu nahkoscho, ko Deews ir darijis sinamu saweem swehteem un praweescheem jau no pasaules sahkuma.

Tas naw sinibas usdewums atklaht Deewa pateesibas jeb radit pahrleezibas. Ikweens, kas Deewu meklejis atsiht tikai zaur sinisfeeem pehtijumeem, naw tahlaku nonahzis, ka lihdf kahdām eedomam; pa scho zeļu ar tahļak newar tikt. No teem awoteem, kas zilweka prahtam ir pee-eetami, weenigi Deewa wahrds dod mums droschu pahrleezibu. Un tadehļ ari Deewa wahrds ir dots, lai zilweks sinatu tās mahzibas stipro pamatu, kurā winsch jau no behrnibas mahzits.

„Kristigs Wehstnesis“, Nr. 8, 1912. g.

Spitaligee luhdf dahwanas.

Swaru kauss.

Garigee un sadsihwes jautajumi, apskatiti no kristiga redses stahwokļa.
Nodaļas redaktors: P. Lauberts.

Rakstus preeksch schis nodaļas — jautajumus un raksteenus — luhdsam eesuhtit P. Laubertam.

„Deewa behrns“.

W. Fetlera.

„Swehtigi tee, kas meeru tur; jo tee taps saukti Deewa behrni.“
Kalna sprediķis.

„Winsch, wina ir ihsts Deewa behrns,“ — waj tu esi dsirdejis schahdu isteizeenu?

Wisi tizigajee ir tatschu Deewa behrni, bet kapehz par wiseem to nesaka, wisus tà nesauz? — Tapehz, ka wisi netura meeru.

Apsolischana: „tee taps **saukti** Deewa behrni, ir noteikti dota teem, kas meeru tur."

Daudsi nesaprot, kas tas ir, meeru turet; daudsi to pahrprot.

Daudsi domà, ka meeru turet nosihmè — allaschin ar wiseem **to paschu** zeļu eet, **weenu** darbu darit, **weenas** domas domat: to zeļu, to darbu, tàs domas, kas jau ir parastas, wispahrigi atsihtas; tahdeem lihdsekleem, metodem, ka tas ir bijis no eesahkuma. „Un," saka schee domataji, — „kas pahri par to, tas ir no ļauna."

Kahdi peemehri. Peelihdsinot laizigà dsihwê, „meeru" turet, buhtu — palikt lauksaimneezibà pee wezajeem koka lemescheem; buhdinà pee skalu uguns; zeļoschanà — pee sirga un rateem jeb kahjameeschanas. Jaunee angļu arkli, petroleja lampas jeb elektriska apgaismoschana, dselszeļi, pehz scho ļauschu tizibas buhtu „no ļauna". Un kas tos eewed — wisi tee inscheneeri un „reformatori", buhtu nemeera taisitaji, „skalditaji", eesaknojuschos tradiziju „meesneeki", fanatiki, blehschi! Tapehz — nost ar schahdeem inscheneereem! Boikotesim winus! Neeelaidisim muhsu druwàs, buhdinàs schos murgotajus!" Tà skan dsimtenes „sargu", ka rahdàs, „labwehlu" **modernàs balsis**. Ja wini dsihwotu diwdesmit gadusimtenus atpakaļ, tad winu sauzeens buhtu: „Sit winus krustà." Bet lihds ar to lauksaimneeziba paliktu bes labakeem arkleem, bes kulammaschinam, sprigulu weetà; bes gaischajàm lampam, bes istabas, tihras no kwehpeem, bes ahtrà un siltà dselszeļa, — seemas salnà. Tà to gribeja „sargi", „labdari".

Bet waj wini buhtu ihsti labdari?

Tas semneeks, kas garàs seemas naktis pawadijis rijà ar spriguli kuldams, kamehr ziti atpuhschàs pee derigàm grahmatam un mahzibam; ta seewa, kas ehdina sawu kruhts behrninu ar peenu un — skalu kwehpeem; tas nosalis ragawu brauzejs un sarmu apklahtais nokusis sirdsinsch — tee lai spreesch par scho „labdaribu"; lai slawè schos „labdarus".

Sperdschenu, scho swaidito Deewa kalpu, kuram bij wairak draugu, ka neweenam, un wairak eenaidneeku un skaugu, ka neweenam, kahds angļu humoristigs laikraksts, ja nemaldos, „Punch", bija ussihmejis leelà karikaturas bildê kopà ar ziteem „religiskeem" wadoneem. Man to rahdija Londonà wina dehls, mans draugs Toms Sperdschens, un schis karikaturas nopeetna mahziba ais asprahtigà humora nahk man prahtà.

Wisi schee „wadoni" bija ussihmeti kà „kutscheeri", wedeji. Un winu basnizas waj draudses — tee pasascheeri Un winu wisu zeļa mehrkis bija — us debesim

Tur bija Kanterberijas arkibiskaps, leelà wezmodes kareetê; us augsta buka sehdedams un tschetrus sirgus groscheem waldidams, usschaudams teem paretam ar „bauslibas", „basnizas" un „konzilu likumu" pahtagu, winsch stuhreja us debesim. Wina kareete bija pilna nogurruschu, gausà zeļà nomozitu ļauschu. Wini skatijàs pa logeem garlaikodamees.

Tur bija kahds reformatu garidsneeks, us buka kahdà wezlaiku reformetà „omnibusà", pahris sirgeem preekschà; wina pasascheeri rahdijas apnikuschi ir brauzeju, ir paschu braukschanu; kas sin, daschi is teem bija gatawi iskahpt.

Wehl wesela strihpa daschadu brauzeju, ar ehseleem un kamehleem, bet winu starpà galwenà weeta us karikaturas bija eerahdita kahdam dselszeļu wilzeenam ar kuhposchu lokomotiwi preekschà, kura, rahdijàs, elsdama, puhsdama, ar pilnu twaika spehka wilka kristigas tizibas „ekspres-wilzeenu" us debesim, un us lokomotiwes, ka maschinists ussehdees Sperdschens. Scho wilzeenu gaitas ahtrums waj desmitkahrt tik leels, ka pirmajeem. Wagoni wisi pilni preezigu brauzeju un kamehr pirmee — kareete un omnibus tikai wehl daschus soļus spehruschi, pestischanas „ahtrwilzeens" jau leelà gabalà

Bet kà daschi saprot „meeru"?

Wini saprot tà, kà „ta mihļà meera dehļ" tam ahtrwilzeenam ar Sperdschenu us lokomotiwes newajadsigs ziteem papreekschu skreet, pee tam ar twaika spehku, bet palikt pee „eebirgelejuschamees" sirgeļeem un wezmodu kareetem, un ja ari winsch eekahpis ahtrwilzeenà, „ta mihļa meera dehļ" — winam buhs, lai gan wisà „wesela prahta" pasaulê neweens to nedara — eet ar kareeti un omnibusu weenos soļos, ja pat kahdu gabalu ais wineem, lehnak, tapehz ka kareetei wairak gadu, un wairak „peedsihwojumu", ka lokomotiwei. Bet ja schos paschus kungus, kas tahdu teesu spreesch, usaizinatu, lai wini ir ar meeru, kad wineem kur ahtri jateek — ahtrwilzeenà eekahpot, lai tas tik pat „ahtri" eet, ka semneeka sirgs — tad wini to nosauktu par neprahtibu. „Mehs tatschu nedsihwojam pusgadusimtena atpakaļ!" — aiskaitinati eesauksees wini. **Un tà sakam mehs.** Tikai **bes** dusmibas.

Un wehl daschi ziti par weenprahtibu un „kopàstrahdaschanu" saprot tà:

Kad Lats ar Abraamu wairs negribeja, jeb newareja kopà dsihwot, jo winu „gani" sahka sawà starpà pluhktees, un kad Latam bija dotas pirmàs teesibas iswehletees weetu preeksch sewis un winsch to darija, tad Abraamam, pehz muhsu laiku daschu ļauschu teologijas, newajadseja wis sazit: „Ja tu gribi pa kreiso roku, tad es gribu pa labo, bet ja tu gribi pa labo roku, tad es eeschu pa kreiso!" (Mos. 13:9). Nè, tad winsch buhtu breesmigi noseedsees pret abeju „sabeedribu". Jo „sabeedriba" prasa kopàbuhschanu, kopà strahdaschanu, weenà weetà. Un tapehz Abraamam wajadseja sazit: „Ja tu gribi pa kreiso, es ari; ja tu pa labo, es ari! Es tewi neatstahschu, un lai gan tu to negribi, es eeschu tur, kur tu, un buhschu tew us kakla, un nedoschu tew nekahdu meeru, „ta mihļà meera labad."

Sche jebkahdu morali leeki ussihmet: ta azim redsama, rokam taustama. Bet aklee newar pat sauli redset. Bet saules waina ta nawa.

Jesus mahzija: ja tewi dsen weenu juhdsi, paej diwas. Tas ir, pehz daschu „kristigo" spreedumu, ja **negrib** tewi, eenihd, skausch, aprunà, neustiz, apwaino, — ar wahrdu sakot, dsen tewi prom no kautkureenes, — neej no weetas! Paleez tur par spihti, par skabargu azìs, ta „mihļà meera, weenprahtibas, kopdarbibas dehļ"; esi nekaunigs, usbahsigs, aismirsti, ka tew jabuht kristigam „dschentlmenim"; mahzees neprast godu, un kaut ari leek tew wisadi saprast, ka tu esi **leeks**, ka tewi **negrib** — tomehr neleezees par to nè sinot, esi tomehr tur, kur tewi neusluhds — isnemot kahdreis tà, „pa godam", jeb kad tauta pate sahk to prasit, ej, kur tewi negaida, kur no tewis baidàs, kur tewi tura par jesuitu, leekuli, ja pat par blehdi! Jo wajaga tatschu „kopà strahdat", meeru turet", wajadsigs aismirst, ka tew ari ir sirds, un apsina, un goda sajuhta. Jatop sliktakam, ka tam neisglihtotakajam meschonim, semaka rakstura dsihwneekam, nekà sunim, kursch ari behg prom, kad ar kahju winam eesper pa galwu jeb met ar akmeni, bet tu weenigais, Kristus mahzekli, to nedrihksti darit: „weenprahtiba" prasa wisu peeklahjibas likumu aismirschanu, wisu goda juhtu kahjam samihdischanu. „Kad tewi dsen weenu juhdsi, neej neweenu. ."

Bet Kristus sazija: paej diwas.

Un tà mehs redsam zaur abpusigeem peemehreem leetai to ihsteni labo, un ihsteni ļauno pusi. Un kas daudseem, winu garigas ihsredsibas un garigas kuhtribas dehļ nebija redsams weenkahrschà walodà, tas to tagad buhs mahzijees pasiht schini garigajà satirà. Tà ari Kristus daschreis ihsos wahrdos isweda leelas pateesibas, satiriski, greesigi. Par peemehru: „juhs pahrstaigajat juhru un semi, lai waretu kahdu sew par tizibas beedri padarit" — kahdi juhs dedsigi misionari! kahdi juhs paschaisleedsigi Deewa walstibas isplatitaji!! — „bet kad tas tahds palizis, tad juhs winu darat par elles-behrnu diwkahrt wairak, ne ka juhs paschi esat. . ." (Mat. 23:15). Jeb atkal: „juhs dodat to desmito teesu" — rau, zik juhs dewigi, kà jums ruhp Deewa nama usplaukschana — „no mehtram, dillem un kimenem, — juhs leekuli."

Un par neweenu tahdu nedsird, ne winu pasihstamus, ne winu familijas lozekļus, ne pat winu wistuwakos draugus sakam: tas ir Deewa behrns. Kapehz? Tapehz, ka wini gan zitus apsuhds. ka tee meeru netur, bet tee nemeera zehleji ir wini paschi. Un ta Kunga wahrds par wineem peepildas, jo „naw nekas slepens, kas nenahks gaismâ." Neweens par teem nesaka: „tas ir pateess Deewa behrns."

Meers gan baro, un meers ir wajadsigs. **Bet kas ir pateess meers?**

Jo tee manus ļaudis peewil un saka: „Meers", kur meera newaid. Un „nemeers", kur meers iraid. (Ezek. 13:10).

4. augustâ 1912., Rigâ.

Stahsti un dsejas.

Wina pehdâs — „Ko gan Jesus daritu?"

Swehtischanâs stahsts no Tscharlsa Scheldena.

(Turpinajums).

II.

„Mahzitaj, es Tew eeschu pakaļ, kurp tu eesi!"

Sestdeenas pirmais isrihkojums Tschikagas konzertnamâ paschulaik bij beidsees. Kâ parasti konzerta apmekletaji puhlî speedâs pa konzertnama durwim ahrâ un steidsâs, lai pirmee eetiktu sawos lepnajos aisjuhgos. Konzertnama sulainis issauza daschado aisjuhgu numurus, aisjuhgu durwis tika aisziritas, un sirgi leeleem rikscheem dewâs pa celu projam — ilgi issaluschees lihds ar saweem waditajeem asajâ rihta wehjâ.

„624. numurs!" sauza sulainis. „624," tas atkahrtoja. Pee durwim peeauleksoja diwi skaisti melni. Us krahschnâ aisjuhga durwim bij redsami ta ihpaschneeka wahrda pirmee burti „Tsch. R. S.," seltoti.

Diwas jaunas seeweetes isnahza no ļauschu puhļa un tuwojâs aisjuhgam. Wezakâ jau sehdeja ratos, sulainis tureja ratu durwis rokâ, gaididams, lihds jaunakâ eekahps, kas wilzinadamâs atradâs us konzertnama pakahpem.

„Felizij, nahz! Ko gaidi? Es nosalschu!" dsirdeja sakam slehgtajos, mihkstajos ratos sehdoscho seeweeti.

Gaiditâ paschulaik steidsigi nonehma kuschkiti Anglu wijolites sew no apgehrba un eedewa tâs kahdam masam puisenam, kas no sala trihzedams stahweja eelas ejasmalâ, gandrihs waj sem sirgu kahjam. Puika panehma wijolites, paskatijâs isbrihnijees us deweju, sazija: „Paldees, jaunkundsi!" un tuhlin eebahsa sawu pahrak netihro seju smarschojoschâ puku kuschkî. Jaunâ seeweete eekahpa ratos, durwis tika aisziritas un nahkoschâ azumirklî brauzejs ar stingru roku wadija sprauslajoschos melnus pilnos rikschos pa weenu no leelajâm eelam projam.

„Tu arween isdari kahdu aplamibu, Felizij," sazija wezakâ seeweete, kad rati ripoja garam bagatneeku pilim, kas laistijâs waj weenâs ugunîs.

„Es? Ko tad es nu atkal esmu isdarijusi, Rose?" jautaja otra, galwu pagreesusi pret mahsu.

„Tu dewi tâs wijolites tam puikam. Wina issikats leezinaja, ka tam gan silta pusdeena wairak deretu nekâ tawas wijolites. Brihnums, ka tu winu neusaizinaji kahpt ratos un braukt mums lihds us mahjam. Es nebuhtu pahrsteigta, ja tu to buhtu darijusi. Tu arween isdari tahdas aplamibas, Felizij."

„Waj ta buhtu aplamiba, eeaizinat tahdu puisenu, kâ tas, us mahju un padot tam siltu pusdeenu?" Felizija jautaja lehni, itkâ runatu pate ar sewi.

„Nu, par aplamibu taisni to nu newaretu saukt," Rose atbildeja weenaldsigi. Tas buhtu tas, ko madama Blank sauz par pahrspihletu. Tâ ir. Tadehļ — luhdsu — neaizini ne winu, nedz zitus, winam lihdsigus, us siltu pusdeenu, kaut ari es tewi uswedu us tâm domam. Ak, Felizi! Esmu nogurusi lihds nahwei!"

Rose schahwajâs un Felizija klusedama luhkojâs zaur ratu durwu logu.

„Konzerts bij kautkas mulkigs, wijolists weenkahrschi nezeeschams. Nesaprotu, kâ tu wisu laiku wareji nosehdet meerigi," Rose eesauzâs ar manamu nepazeetibu.

„Musika man patika," atteiza Felizija meerigi.

„Tew wiss patihk. Neesmu pateescham redsejusi jaunawu, kam buhtu tik mas spreeduma garschas, kâ tew."

Felizija nosarka, bet neatbildeja. Rose atkal noschahwajâs un tad dusinaja kahdas eemihletas dseesmas daschus teikumus. Peepeschi ta eesauzâs:

„Esmu apnikusi wisu! Zeru, ka „Londonas ehnas puses" schowakar drusku usjautrinâs."

„Londonas ehnas puses," domigi noteiza Felizija.

„Londonas ehnas puses!" „Londonas ehnas puses," luga, leelâ drama ar sawu brihnischko notikuma weetas attehlojumu. Nujorkâ schi luga jau waldsinajusi diwus mehneschus no weetas! Tu sini, mums jau ir sehdweetas nodroschinatas Delano kundses beedribâ."

Felizija pagreesâs pret mahsu. Winas leelâs bruhnâs azis isteiza daudsi, neslehpdamas ari jaunawas straujo dabu.

„Un tatschu mehs nekad neraudam par notikumeem, kas norisinajâs us deenischkâs, pateesâs dsihwes skatuwes. Kas gan ir Londonas ehnas puses, ko attehlo skatuwe, ja tâs salihdsina ar Londonas, waj Tschikagas ehnas pusem, kas redsamas deenischkâ, pateesâ dsihwê? Kapehz muhs neustrauz deenischkâ, pateesâ dsihwe? „Tapehz ka deenischkâs dsihwes zilweki ir netihri un nepatihkami, man leekas, un satikme ar teem muhs apgruhtina," Rose atbildeja ar leelako weenaldsibu. „Felizij, tu nekad newaresi pahrlabot pasauli. Wiss welti. Naw muhsu waina, ka pasaulê nabadsiba un posts. Pasaulê arween bijuschi bagati un nabagi un tâ buhs arween. Mums jabuht pateizigeem, ka mehs esam bagati."

„Bet ja nu Jesus buhtu rihkojees pehz schi usskata," Felizija sazija ar neparastu noteiktibu. „Waj neatminees Dr. Bruhsa sprediki daschas swehtdeenas atpakaļ par pantinu: „Jo juhs sinat muhsu Kunga Jesus Kristus scheh-

lastibu, ka tas, bagats buhdams, juhsu dehl tapis nabags, lai juhs zaur wina nabadsibu kluhtu bagati."

„Atminos to loti labi," Rose sazija ar dalu pahrdroschibas. „Bet waj Dr. Bruhss ari neteiza, ka ta naw netaisniba, buht bagatam, ja tikai esam schehlsirdigi un dodam nabageem? Un — esmu pahrleezinata — dakters pats dsihwo pahrtizigi. Winsch nekad neaisleedsas ehrtibam dsihwē, tapehz ka ziti zeesch badu. Un ko tas ari lihdsetu, ja winsch to daritu? Saziju jau, Felizij, pasaulē arween buhs bagati un nabagi, lai daram, ko gribam. No ta laika, kamehr Raele ir rakstijusi par tàm aplamibam Rehmondâ, tu esi sajaukusi wisu gimeni. Laudis weenmehr newar dsihwot tajos augstumos, ko rahda skatuwe. Pagaidi tik, waj Raele drihs ween neapniks. Ir jau pateesi janoschehlo, ka ta nenahk schurp us Tschikagu un nedseed konzertos. Dsirdeju schodeen, ka ta ir dabujusi usluhgumu. Rakstischu tai un mehginaschu to peerunat nahkt schurp. Nespehju wairs isseest, ka gribetos dsirdet winas dseedaschanu!"

Felizija luhkojàs pa ratu logu ahrâ un kluseja. Tad rati ripoja wehl gar pahris schkehrseelu krahschnajàm pilim, eegreesàs tad platâ eebrauzamâ zelâ un apstahjàs kahdâ segtâ ejâ. Mahsas iskahpa no rateem un steidsàs namâ eekschâ. Bij krahschna pils, zelta no pelekeem akmeneem, katrs kaktinsch, katrs stuhrits rotats ar issirtumu un krahsnu mahkslu jaunlaiku garschâ.

Nama un wisu scho krahschnumu ihpaschneeks, Tscharlis R. Sterlings, stahweja pee preezigi degoschas krahsns un kuhpinaja zigaru. Sawu bagatibu — to wehrteja pahri par diweem miljoneem dahleru — winsch bij eeguwis pahrdroschos labibas un dselsszela weikalos. Wina seewa bij Rehmondas Winslo kundses mahsa. Jau wairak gadus ta slimoja. Rose un Felizija bija winas weenigee behrni. Rose bij diwdesmit weenu gadu weza, gaischmate, jautras dabas, usaudsinata bagatneeku mahzibas eestahdês, paschulaik eewesta sabeedribâ, bet jau drusku pahrdroscha un baudas apnikusi. „Gruhti apmeerinama jauna kundsite," winas tehws mehdsa sazit — daschreis jokodamees, daschreis nopeetni. Felizija bij dewinpadsmit gadu weza, deenwidneetschu skaistumâ, pa dalai lihdsiga sawai mahsizai Raelei Winslo, ar siltu, juhtigu sirdi. Paschulaik wina pamodàs preeksch garigàs dsihwes, wehl nenoteiktas, nenorobeschotas, tehwam neatminama mihkla, mahtei nepatikschanu sagahdataja, wehl neisleetotu domu un darbu bagata. Wina bij spehjiga dsihwot wisos dsihwes apstahklos, ja tikai tai tika dota brihwiba, dsihwot pilnam pehz sawas swehtakàs pahrleezibas.

„Te preeksch tewis, Felizij, ir wehstule," Sterlings sazija, isnemdams wehstuli no sawas kabatas.

Felizija apsehdàs, usplehsa tuhlin wehstuli, sazidama pa sawam paradumam: „Ta no Raeles."

Kas jauns notizis Rehmondâ?" jautaja Sterlings, isnemdams zigaru no mutes un luhkodamees us Feliziju, kâ winsch beeschi darija, ar pusaiswehrtàm azim, itkâ stuhdedams winu.

„Raele raksta, ka Dr. Bruhss atrodotees jau diwas swehtdeenas Rehmondâ un, kâ rahdotees, winu waldsinot loti Makswela kunga solijums pirmâ draudsē?"

„Ko teiz Raele par sewi paschu?" jautaja Rose, kas guleja us dihwana, gandrihs aprakta no pusdutscha lepnu dihwana spilwenu.

„Wina wehl arween dseed Tschetrstruhri. Kamehr telts sapulzes slehgtas, wina dseed kahdâ wezâ sahlē, lihds tiks gatawas jaunàs eestahdes ehkas, ko winas draudsene Wirdschinija Pehdsch leek zelt."

„Man jaraksta Raelai, lai ta brauz us Tschikagu un muhs apzeemo. Winai newajadsetu wis sawu balsi noleetot winâ dselsszela fabriku pilsehtâ preeksch laudim, kas nejehds to zeenit."

Sterlings aisdedsinaja jaunu zigaru un Rose eesauzàs: „Raele ir pawisam aplama. Wisa Tschikaga buhtu kahjàs, ja Raele dseedatu konzertnamâ. Bet tur ta wehl arween putina sawu balsi lauschu dehl, kas nesaprot, ko tee dsird."

„Raele nenahks schurp, pirms nebuhs pahrleezinata, ka spehs sche ispildit sawu solijumu," Felizija sazija pehz brihtina.

„Kahdu solijumu?" jautaja Sterlings, bet tad steidsigi peemetinaja: „Ak ja, sinu jau. Loti sawads solijums. Pauers, dselsszela darbnizu wirspahrsinis, bij mans draugs. Mahzijamees telegrafiju weenâ weetâ. Leels pahrsteigums bij, kad tas eesneedsa sawu atteikschanàs rakstu dselsszelu beedribai un nodewa teesai peerahdijumus par beedribas noseegschanos pret likumu. Tagad tas atkal telegrafists. Pagahjuschâ gadâ Rehmondâ notikuschas dauds neparastas leetas. Ko gan Dr. Bruhss teiks par to wisu? Jarunâ man ar winu par to."

„Rihtâ winsch spredikos," Felizija sazija. „Warbuht winsch teiks mums kaut ko par to."

Eestahjàs us brihtinu klusums. Tad Felizija teiza strupi, itkâ turpinatu kahdas neisrunatas domas sarunâ ar kahdu neredsamu klausitaju: „Un kas tad buhtu, ja winsch Nazaretes draudsi usaizinatu solit to paschu solijumu?

„Kursch? Ko tu teiz?" winas tehws usprasija tai drusku skarbi.

„Runaju par Dr. Bruhsu. Saziju, kâ buhtu, ja winsch usaizinatu muhsu draudsi solit to paschu solijumu, ko Makswela kungs lizis preekschâ sawai draudsei — usaizinat tos, kas paschi no sewis, nespeesti, brihwprahtigi gribetu apnemtees wisu darit pehz ta jautajuma jautaschanas: „Ko gan Jesus daritu?"

„Naw tik bihstami," Rose noteiza, schigli peezeldamàs no dihwana, jo paschulaik atskaneja swans, kas aizinaja pee tehjas.

„Pehz manàm domam ta ir nekam nederiga kustiba," Sterlings nosazija strupi.

Sapratu no Raeles wehstules, ka Rehmondas pirmà draudse grib mehginat eerosinat ari zitas draudses solit to solijumu. Ja tas tai isdotos, tad ta droschi nowestu pee

leelàm pahrmainam draudschu un lauschu dsihwê," sazija Felizija.

„Ak, ja — papreeksch dsersim tehju," noteiza Rose, dodamàs ehdamistabâ. Tai sekoja Sterlings un Felizija. Pee galda wisi kluseja. Sterlinga kundse nebij, ta ehda sawâ istabâ. Sterlings bij aisnemts no domam. Winsch ehda mas un drihs ween atwainojàs no galda un kaut gan bij sestdeenas wakars, peesihmeja, ka iseeschot un tam wajagot buht wehl eekschpilsehtâ lihds wehlai naktij, sewischkàs weikala darischanàs.

„Waj tew neleekas, ka tehws pehdejâ laikâ ir tahds loti sawads, ustraukts?" Felizija jautaja mahsai pehz kahda laizina, kad Sterlings bij aisgahjis.

„Ak, nedomaju. Neko sewischku neesmu pamanijusi," Rose atteiza. Pehz brihtina ta sazija: „Waj eesi schowakar us teatri, Felizij? Pusastoņos Delano kundse buhs klaht. Domaju, tew jaeet. Ja atteiksees, wina jutisees apwainota."

„Eeschu. Patika man naw. Ehnas waru redset deesgan, negahjusi us teatri."

„Ta ir noschehlojama peesihme no dewinpadsmit gadus wezas skukes," Rose atteiza. „Bet tu, Felizij, arween esi aplama sawos uskatos. — Ja tu usej pee mahtes, tad teiz tai, ka es usskreeschu pee tàs, kad pahrnahkschu no teatra, ja ta wehl buhs nomodâ."

Felizija usgahja augschâ pee mahtes un palika pee tàs, lihds peebrauza Delanos kundses aissuhgs. Sterlinga kundse bij loti noruhpejusès par sawu wihru. Wina runaja weenâ laidâ un ustrauzàs par katru Felizijas peesihmi. Wina negribeja ne dsirdet Felizijas peedahwajumu, palasit tai preekschâ wismas kahdu dalu no Naeles wehstules, un kad Felizija peedahwajàs palikt schowakar pee mahtes, ta scho peedahwaschanos atraidija waj pat asi.

Tà Felizija aisbrauza us teatri, ne sewischki preeziga. Un schis juhtas tai nebij nekas sweschs, tikai daschreis ta bij nelaimigaka kà parasti. Schowakar schìs juhtas isteizàs zaur to, ka Felizijas eekschkigs zilweks nodarbojàs ar sewi paschu. Sehschot ar ziteem jau teatrî, kad preekschkars jau bija uswilkts, Felizija sehdeja noslehpusès ais ziteem un nodarbojàs ar sawàm domam. Delanos kundse, kahda pusdutscha jaunu meitschu aisbildne, pasina Feliziju deesgan labi, lai sinatu, ka Felizija bij „aplama", kà Rose beeschi isteizas, un tadehl nemehginaja winu saistit pee ziteem Un tà Felizija winâ wakarâ netrauzeta nodewàs tàm juhtam, kas winu tuwinaja tam brihdim, kas paahtrinaja winas leelàs noschkirschanàs nahkschanu.

Israhdija kahdu Anglu behdu lugu. Tur nahza preekschâ ustrauzoschi skati, pateesàs dsihwes tehlojumi, negaiditas pahrmainas. Kahds skats treschâ zehleenâ pat atstahja eespaidu us Rosi Sterling.

Schi skata saturs schahds: Pusnakts us Blekfraiera tilta Londonâ. Temses uhdeni, tumschi un druhmi, apakschâ steidsas us juhru. Swehtà Pahwila basniza rehgojas pusgaismâ, wareni, zeenigi, winas torni leekàs it kà peldetu pahr apkahrtnes nameem. Kahds behrns peepeschi usnahk us tilta, apstahjas, luhkojas, it kà ko mekletu. Wairaki tumschi stahwi, naktsgahjeji, steidsigi pahreet pahr tiltu un winu soli noklauds eelàs, nakts klusumâ. Kahdâ tilta dobumâ, upes widû, stahw seeweete. Wina ir pahrleekusès pahr tilta margu un luhkojas dselmê. Nahwes isbailes winas sejâ. Gaischi noskahrstams winas noluhks. Paschulaik ta kahpj pahr margu, lai nogahstos lejâ. Te to pamana behrns. Tas eekleedsas tahdâ nelabâ balsi un skreen, ko mahk, turp. Tas eekeras seeweetei bruntschos un tura ar wiseem behrna spehkeem to atpakal. Tad parahdas peepeschi diwi ziti stahwi, jau redseti lugâ — leels, patihkams, spehzigs wihreetis, gehrbees pehz jaunakàs modes, pawadits no slaiki noauguscha sehna, kura istureschanàs un apgehrbs skaistumâ un labumâ ir taisni pretdala no skrandàs un nabadsibâ tinuschàs meitenes, kas wehl arween nelaischas walâ no mahtes bruntscheem. Wihreetis ar sehnu issauz nodomato paschslepkawibu. Tad — wahrdu maina starp scheem tschetreem, no kuras skatitaji noprot, ka seeweete un wihreetis ir mahsa un brahlis. Tahlak skats turpinajas kahdâ no Londonas rihtu nabadsigo nomu dsihwoklu istabinam. Weetas skatu tehlotaji un namu zehlajs sche darijuschi wislabako, lai attehlotu kahdu no behdigi pasihstameem nama pagalmeem un eelam, kur mahjo labi pasihstamee nabaga radijumi, kas ir dala no Londonas eedsihwotaju atstumtajeem laudim. Tàs skrandas, tas lauschu beesums, ta nekauniba, dragatàs istabasleetas, schauschaligà, lopiskà dsihwe — preeksch radijumeem, kas raditi pehz Deewa gihmja un lihdsibas — wiss tik spilgti attehlots schinî skatâ, ka wairak ne kà weenai tahdai lepni gehrbusès kundsenei kà Rosei Sterling sawâ mihkstajâ sehdeklî, ar samta atsweltni un selta zauraustàm pranam, ir jaatsihstas, ka ta scho skatu redsot ir rahwusès drusku atpakal, it kà schi skata attehlotaja — krahsotà audekla gabala tuwums spehtu winu aptraipit.

Skats bija pahrak dsihwespatees un tatschu tam bij sawa schausmigs peewilkschanasspehks preeksch Felizijas, kas sehdeja weena tur, atbalstijusès pret mihksto atsweltni un nodsilinajusès domàs, kas gahja tahlu pahri sarunam us skatuwes.

No nomu dsihwokla skata israhde klausitajus aisweda kahdâ muischneeka pils eekscheenê. Un gandrihs atweeglinajuma nopuhta bij dsirdama no skatitajeem, redsot mantigo schkiru parasto pahrpilnibu. Starpiba bija pahrak pahrsteidsoscha. Winas eespaidu wehl pawairoja weetas skatu mahkslineeka weiklee tehlojumi, kas darija eespehjamu pahris minutès redset nabagu un bagatneeku dsihwi. Saruna turpinajàs, akteeri nahza un gahja sawàs lomàs, bet us Feliziju israhde neatstahja wairs gandrihs nekahdu eespaidu. Kaut gan skats us Blekfraiera tilta un skats nabadsigo pilsehtas dalâ bij tikai dala no israhdes stahsta, tomehr Felizijai schee skati atkal un atkal stahdijàs preeksch gara azim. Nekad wina nebij prahtojusi par zilwezes postu — wina bij par jaunu, winas daba neteezàs us prahtoschanu — winai bij loti juhtiga sirds. Un nebij

jau schi pirmâ reisa, kad tai bij jadomâ par leelo starpibu, kas bija starp nabageem un bagateem. Schis domas pee-nehmâs arween plaschumâ, lihdſ tàs tapa par to, ko Rose sauza par „aplamu" un winas pasihstamee mantigo schkiru ļaudis par ļoti „neparastu". Pateesibâ tas bij weenkahrschi leelais zilwezes jautajeens sawos bagatibas un nabadsibas gala punktos — sawâ smalkumâ un pahrpilnibâ un sawâ rupjumâ un truhkumâ. Schis jautajums, neskatotees uſ mehginajumeem, tihri neapsinotees, zihnitees pret dsihwes pateesibam, eededsinaja winas dsihwê to eespaidu, kam ar laiku wajadseja winu padarit waj nu par seeweeti ar siltu, mihlestibas un paschusupureschanâs pilnu sirdi preeksch pa-saules, waj ari par noschehlojamu neatminamu mihklu sew un ziteem, kas winu pasina.

„Felizij, nahz! Waj tu neeesi uſ mahjam?" sazija Rose. Israhde bij pabeigta, preekschkars nolaists, skatitaji trokschnaini dewâs uſ durwim, smeedamees un plahpadami, itkâ „Londonas ehnas puses" buhtu weenkahrschi laika kaweklim, neskatotees pat uſ to, ka tàs uſ skatuwes tika tik eespaidigi attehlotas.

Felizija peezehlâs un lihdſ ar ziteem meerigi atstahja teatri, ar tàm paschàm juhtam sirdî, kahdas tai bij pa is-rahdes laiku. Nekad winas domas nebij isklaiditas, pat ļauschu pulkâ esot tai likàs, ka buhtu weena, ja winu no-darbinaja waldsinoschas domas.

„Nu — kà tew patika israhde?" Rose jautaja, kad mahsas bij atkal mahjâs, weesu peenemamâ istabâ. Rose pateesi zeenija Felizijas spreedumu par israhdem.

„Tas bij skaists pateesas dsihwes tehlojums."

„Es domaju par to, kâ akteeri ispildija sawu usde-wumu," Rose sazija, eepihkusi.

„Tilta skats tika labi attehlots, sewischki tàs seeweetes loma. Tas wihrs, man leekas, drusku pahrspihleja."

„Tu domà? Man tas patika. Un waj par to skatu starp mahsizu un brahlenu, kad tee dabuja sinat, ka tee radi, nebij no wisas sirds japasmejas? — Bet tas skats, tur tajâ nomu dsihwoklu istabinâ, bij schausmigs. Tahdas leetas newajadsetu rahdit uſ skatuwes. Tas nezeeschams."

„Bet pateesâ dsihwê tas gan ari buhs nezeeschams," Felizija atbildeja.

„Buhs gan, bet mums naw jaskatas uſ pateeso dsihwi. Ta slikta deesgan teatrî, kur par to samaksajam."

Rose eegahja ehdamistabâ un eesahka ehst auglus un kuhkas, nemdama tos no auglu trauka, kas atradâs uſ blakusgalda.

„Waj useesi pee mahtes?" jautaja Felizija pehz brihtina.

„Nè," Rose atteiza. „Negribu winu wairs schowakar trauzet. Ja tu ej, tad pasaki tai, ka esmu par noguruschu, lai spehtu buht patihkama."

Felizija gahja uſ mahtes istabu. Kahpjot pa leelajàm trepem un ejot pa eju uſ mahtes istabu wina redseja wehl uguni spihdam no mahtes istabas. Kalpone, kas pastahwigi kopa Sterlinga kundsi, mahja Felizijai nahkt eekschâ.

„Teiz Klarai, lai ta atstahj muhs weenas," sazija Sterling kundse, kad Felizija peegahja pee mahtes gultas un nometàs zeļos.

Felizija brihnijàs par mahtes pawehli, bet ispildija to un tad apwaizajàs, kâ mahte juhtotees.

„Felizij," sazija winas mahte, „waj tu wari Deewu luhgt?"

Tas bij jautajums, ar kahdu mahte nekad nebij gree-susês pee Felizijas. Felizija satruhkàs, bet atteiza: „Ja, mammin! Bet kapehz tu tà jautâ?"

„Felizij, man bailes. Taws tehws — man wisu deenu tahdas sawadas bailes wina dehļ. Wiss naw labi ar winu. Gribetu, ka tu luhgtu Deewu."

„Tagad? Sche pat, mammin?"

„Ja, luhdſ Felizij?"

Felizija issteepa sawu roku un panehma mahtes roku sawâ. Mahtes roka trihzeja. Sterlinga kundse nekad nebij parahdijusi daudſ mihlestibas sawai jaunakai meitai. Winas tagadejâ, sawadâ wehleschanàs bij pirmâ ihstâ sihme, ka ta ustizas Felizijai.

Jaunawa wehl arween atradàs uſ zeleem, tureja mahtes trihzoscho roku sawâ un luhdsa Deewu. Nes waj ta jau kahdreis bij balsî luhgusi Deewu. Bet wina gan luhgschanâ bij sazijusi tos wahrdus, kas winas mahtei no-dereja, jo kad luhgschana apklusa, slimneeze slauzija klusas asaras un winas nerwu usbudinajums bij pahrgahjis.

Brihtinu Felizija wehl palika pee mahtes. Kad ta bij pahrleezinata, ka mahlei winas wairs newajaga, ta us-zehlàs, lai eetu projam.

„Ar labu nakti, mammin! Leez Klarai mani schonakt pasaukt, kad top sliktaki."

„Juhtos tagad spirgtaka." Tad — kad Felizija tai-sijàs eet projam, Sterlinga kundse sazija: „Waj tu negribetu mani noskuhpstit, Felizij?"

Felizija peegahja pee mahtes un pahrleezàs pahr to. Wehleschanàs, lai ta skuhpstitu mahti, tai bij gandrihſ tik pat neparasta, kà tai bij bijusi wehleschanàs no mahtes puses, lai luhgtu Deewu. Kad Felizija isgahja no istabas, waigi tai bij mitri no asaram. No ta laika, kad ta bija masa meitene, wina nebij raudajusi.

(Turpmak wehl.)

Bahra behrna dwehsele.

Ziteem dseesmas
Jautri skan,
Bahra behrnam
Jaraud man.

Mahtes naw, — tehws
Nomiris,
Weens es nabags
Palizis...

Pamahte tik
Ļauna schķeet,
Bahrim wajag
Projam eet.

Projam, kur reis
Peedsimu,
Atstaht, ko tà
Mihleju:

Wezà aka,
Leepas koks,
Semàs durwis,
Platais logs.
Masais dahrsinsch
Eeschogots.
Un us loga —
Puku pods...
Bet man apkahrt
Wehtra, sals,
Manàs ausis
Swefchu balss.
Us ik soka
Mani lahd,
Swefchi suni
Keràs klaht...
Sunim sawa
Bariba
Manim peetruhkst
Garosa.
Beeschi moza
Issalkums,
Daudsreis pahrnem
Nogurums.
„Ej us mahjam,"
Balss man tschukst:
„Tur preeksch tewim
Sirdis pukst."
Tur, kur salas
Welenas,
Diwas sirdis
Apraktas...
Tehws un mahte
Manim mahj —
Mani mihlet
Neapstahj.—
Apkahrt krusti
Mihligi
Nerej wini
Dusmigi...
It neweens scheit
Neteiz: leeks!
Nesauz mani:
„Deedelneeks".
Scheit man ari
Labi buhs,
Duseschu, kur
Dusat juhs.

* * *

Un kad saule
Rihtà lez —
Ta us kapa
Behrnu reds...

W. Fetlers.

„Labà Wehsts."

Swehtdeenasskola, audsinaschana, jauniba. — Rakstus schai nodalai — dsejolus un preekschnesumus swehtdeenasskoleneem un jauneescheem preeksch winu isrihkojumeem, rakstus par jauneeschu leetu, audsinaschanu un stahstinus behrneem — luhdsam schimbrihscham suhtit P. Laubertam.

Sodita nepaklausiba.

Atstahstijis A. Elberts.
(Turpinajums).

2.

Atstahsim tagad noskumuschos wezakus un greesisimees atpakal pee Karla. Kahdu laiku winsch wehl peldeja ar straumi us leju; tad winsch peekusa un nespehja wairs nemas peldet un sahka jau pamasam nogrimt. Wehlreis winsch sanehma wisus spehkus un strahdaja ar kahjam un rokam, zik spehdams, nopuhledamees turetees wirs uhdens. Un kas tas bij? Kahds tumschs stahws pahrleezàs par winu, kahda spehziga roka sakehra wina roku un isehla winu jo weegli is uhdens. Winsch sajutàs droschibà, bet tad winsch pasaudeja samanu. Kad winsch pehz kahda laika atwehra azis, tad winsch ne masumu isbrihnejàs, ka winsch atradàs kahdà weeglà laiwà, kuru aireja diwi Indijani. Kahrlis loti baidijàs no wineem, jo winsch bij dauds ko dsirdejis par wineem, zik tee esot breesmigi un asinskahrigi. Saprasdams sawu stahwokli, pehz kahda brihscha winsch eesahka ruhgti raudat, luhgdams abus Indijanus, lai tee westu winu atpakal pee wina wezakeem. Tatschu tee neeewehroja wina luhgschanos un ari dauds nesaprata, bet brauza arweenu klusedami tahlak.

Beidsot pazehlàs weens no abeem wihreem, atritinaja kahdu segu un eetina tanī Kahrli, jo winsch bij pilnigi pliks un aif aukstuma sahka trihzet. Tee tam pasneedsa kahdu sauju grausdetu kukurusu graudu, lai ehd, bet Kahrlim tagad nemas negribejàs ehst. No Indijanu spehzigàs aireschanas dsihta, laiwa skrehja pa straumi loti us leju, arweenu tahlaku no wezaku mahjas un mihleem wezakeem. Beidsot pret wakaru, upe palika arweenu plataka un plataka un no laiwas stiprakàs schuhposchanàs Kahrlis noprata, kà wini tuwojas juhrai. Bet Indijani, klusu zeesdami, turpinaja braukschanu arweenu tahlaku. Kahrlim palika arweenu nepatihkami un bailigaki ap duhschu, winsch wareja tik sewi apmeerinat klusà Deewa peeluhgschanà. Pamasam eestahjàs nakts; mehnesnizà koschi mirdseja plaschais uhdens, beidsot laiwa tuwojàs kahdai masai salai, kur, kà likàs, bij zeka mehrkis.

Kamehr wezakais Indijaneetis, wehl airedams, eedsina laiwu kahdà schaurà lihzī, jaunakais panehma trihzoscho sehnu us sawàm spehzigàm rokam un, weikli iskahpdams no laiwas, nesa winu us kahdu masu, semu buhdinu, kur durwis jau winu sagaidija wina seewa. Ta winu brihnedamees uskatija un kad ta segà pamanija eetihtu sehnu, tad ta prasija, ko tad winsch schoreis esot winai pahrnesis.

„Kahds mass, jauns bahlgihmitis," winsch ihsi atteiza. „Mehs winu braukdami eeraudsijàm upè un pehdigà brihdī wehl isglahbàm, zitadi, kà rahdijàs, tas buhtu drihs nogrimis."

Seewa sinkahrigi apluhkoja maso. Peepeschi ta apkampa to, eenehma klehpī, glaudija un — raudaja. Ak, preeksch daschàm nedelàm winai ar bij tik pat leels dehlinsch un pee tam weenigais behrns. Tas bija miris — un schi sahpigà sehru wahts wehl nebij aisdsijusi. Bet drihs wina apmeerinajàs, uskuhra uguni, un pagahdaja wiseem ko ehst. Kahrlis tikai drusku wareja baudit no tahda neparasta ehdeena. Tad wina ustaisija Kahrlim kahdà buhdas stuhrī, zik nu wareja, labu gulas weetu, ruhpigi apsedsa un pate apsehdàs blakus, lai winu aismidsinatu — dseedaja kahdu sawas tautas dseesminu. Un nabaga puisitis drihs ween bij aismidsis.

Saule jau stahweja labi augstu pee debesim, kad Kahrlis atmodàs. Ilgi winsch guleja brihnodamees, kur winsch tagad atrodas. Tad pamasam winsch atminejàs wakardeenas daschadus peedsihwojumus. Azis tam pildijàs ar noschehloschanas asaram. Ak, zik winsch bij nelaimigs! Nebij wairs wina mihloto wezaku, kas winam arweenu laipni ussmaidija; nebij mahsinas, kura winam kehràs katru rihtu ap kaklu un ar winu laprahst rotalajàs, kà winsch to mahjàs bij paradis. Gan winsch sinaja, kur bij tehwa mahja, bet kà us tureeni tikt? Un wina wezaki nesinaja, kur winsch tagad, tee nespehja winu isglahbt. In-

dijanu buhda bij ļoti weenkahrscha un prasta, samehrâ ar wina tehwa mahju un Indijani bij nemihligi no isskata. Indijaneetis ar sawu meitu un snotu bij weenigee salas eedsihwotaji. Jusdamees no wiseem atschkirts winsch eespeeda seju rokâs un gauschi raudaja. Indijaneete, zik spehdama, parahdija winam laipnibu. Kad wina pamanija, ka winsch nomodâ, peenahza pee wina un to wisadi paijaja un g'audija, lai winam rahditu, ka wina to ļoti mihl. Winai ari pamasam isdewâs to apmeerinat. Tad wina atnesa sawa nomiruschà dehlina drehbes un tanis eegehrba Kahrli. Ja nebuhtu tikai bahlà gihma krahsa, tad nemas newaretu domat, ka tas naw Indijaneetis. Gan winam nepatika tahdas drehbes, bet ko nu winsch wairs wareja darit.

Kad Kahrlis isgahja apskatitees sawu, tik ahtri eemainito dsihwes weetu, winsch ļoti nobaidijàs. Zik tahlu ween wareja redset, nebij neweenas zitas zilweku mahjas. Schi sala, us kuras Kahrlis nu atradas, bij kà ar kroni apnemta no augstàm klintim, tà, kà neweens leelaks kugis newareja peenahkt. Bet tam wehl daschas masas klinschu salinas atradàs wisapkahrt. Bet zik tahlu winsch ween wareja redset, tad tur tikai auga kahdi kozini un stahdi, bet apdsihwotas tàs neb'j. Nu tik winsch ihsti sajuta sawu leelo weentulibu pasaulê un tahdu dsihwi, kahdu winsch nekad naw eedomajees. Un pee wisa ta tikai wina nepaklausiba bij wainiga. Tagad winsch sajuta nopelnito sodu un zik gruhti tas bija zeest! Ko gan tagad dara wina wezaki? Zik noskumuschi tee nu gan nebuhs, tik behdigi pasaudedami sawu dehlu? No jauna winam pluhda asaras un schnukstedams juhrmalâ zelos nometees, winsch sirsnigi luhdsa Deewu, lai peedod winam padarito neklausibu. Ak, zik ruhkti nu winam bija wina pascha darba augli!

(Turpmak wehl).

Dseedat tam Kungam!

Kora dseesmas ar notim, raksteeni par kori un dseedaschanu.

Winsch mira tawâ weetâ.

Wahrdi W Fetlera. Meld. Dsch. H Entwisl.

1. Waj si = ni tu, zik Pe=sti=tajs Tew ļo = ti mih = le-
2. Pa krei=so ro = ku ļaun=da=ris, Pa la = bo kru = stam
3. Waj grehko: mums wehlpalikt buhs Un mih=let pa = sau-
4. Jau Pa=star=dee = na tu=wu klaht: Us tee = su te = wi

ja, Kad atmests, schausts un ap = meh=dits Pee kru = sta
ar; Bet wi = dejs krusts preekfch tewis lemts, Kas no ta
li? Ne = buht, mehs we=zam A = da = mam Eeksch Kristus
sauks! Kad bausch=ķi teiks ka ja = mirst tew, Ko at = bil-

no = = mi = ra? Winsch mi = ra ta = = wâ wee = tâ!
is = = glaht war? Winsch mi = ra ta = = wâ wee = tâ!
mi = ru = schi! Winsch mi = ra muh = su wee = tâ!
de = = si, draugs? Winsch mi = ra ma = = nâ wee = tâ!

Galwenâs breesmas jaunibai.

J Bormana.

„Es jums rakstu, jaunekļi, jo juhs esat spehzigi un Deewa wahrds paleek eeksch jums un juhs to ļauno esat uswarejuschi. Nemihlejat pasauli, nedſ to, kas ir pasaulê: kas pasauli mihlè, eeksch ta naw ta Tehwa mihlestiba" (1 Jahna 2, 14. 15).

Zik skaista leeziba: „juhs esat spehzigi", „Deewa wahrds paleek eeksch jums" un — „juhs to ļauno esat uswarejuschi!" Tee ir dahrgumi, ko ar wisas pasaulei seltu un sudrabu newar pirkt, ko newar peesawinatees neweenâ seminarâ, nedſ uniwersitatê. Tee ir spehks, dots no augscheenes.

Bet eeksch ka tad sastahw breesmas jaunibai? „Nemihlejeet pasauli, nedſ to, kas ir pasaulê," saka apustuls.

Un kas tad ir pasaulê?

„Meesas kahriba, azu kahriba un dsihwes lepniba — tas naw no ta Tehwa, bet no pasaules," saka apustuls taî paschâ nodaļâ, 16 p.

Ko sirds mihlè, pehz ta wina zenschas. No wiseem spehkeem mihlestiba ir wisleelakais spehks; wina ir spehziga noslauzit katru schkehrsli no sawa wehleschanàs zeļa. Naw spehka, kas waretu eet ar winu zihnâ.

Tapehz, jaunee ļaudis, nedahwineet scho milsigo spehku — mihlestibu — pasaulei! Wina jums dauds apsola, bet nekâ nedod. Wina ir krahpneeze. Wina ir leels dwehseles eenaidneeks, un winas darba lauks ir sewischki pee jaunibas, jo ta winai ir wisnoderigaka, tadehļ ka ta ir „spehziga." Bet atminatees Simsonu. Winsch bij tik stiprs, ka wareja lauwas saplosit, tik stiprs, ka wareja tuhkstosch wihlisteeschus nosist, bet tiklihdſ ka winsch eemihleja to, ko winam newajadsetu mihlet, winsch tapa par aklu, nespehzigu zilweku.

Weenâ sirdî newar eemahjot diwas mihlestibas: mihlestiba us Deewu un mihlestiba us pasauli. Preeksch diwàm tur par mas telpas. Gribot negribot weenai jaatkahpjas, waj nu mihlestibai us Deewu, waj mihlestibai us pasauli. Un tas atkarajas no jums, jaunee ļaudis, kurai juhs dofeet preekschroku. Zilweks newar kalpot diweem kungeem. Ja winsch weenu mihl, tad otru nizina. Deews un manta newar sehdet us weena trona.

Atminatees Latu. Winſch eemihleja paſauli un pa-ſaudeja wiſu, kas winam bija, pats tikai ar mokam iſglahbdamees. Tapehz „nemihlejeet paſauli, nedſ to, kas ir paſaulê... Paſaule paeet un winas kahriba; bet kas Deewa prahtu dara, tas paleek muhſchigi!"

„Aleluja, ari bez kurpem!"

Kahds ſehns atgreeſâs. Deews winam bija uſrahdijis grehku, un ari ſchehlaſtibas godibu. No wiſas ſirds ſehns peekehrâs Peſtitajam. Wina ſirds dega pirmâ mihleſtibâ un beeſchi pahrpluhda no ſlawas un pateizibas pret labo Deewu. Daſchs labs „aleluja" atſkaneja iſ roſchainàm luhpam laſot Deewa Wahrdu, pahrdomajot Deewa mihleſtibu — gan kambaritî, gan plaſchajâ laukâ atrodotees. Kadehl ari nè? — Tomehr reiſ atgadijâs, ka ſehns zaur ſawu pahrpluhſtoſcho preeku dewa peedauſiſchanu. Kahdâ ſapulzê winſch ſehdeja pee ſawa mihlotâ ſludinataja kahjam, zaur kuru winſch bija atgreeſees. Schim jau deeſgan gadôs eſoſcham Deewa kalpam bija ſewiſchka dahwana ſtahdit preekſchâ mihligo ewangelijuma puſi. Wina galwenais temats bija: Tehwa ſirds, kruſtâ ſiſtâ Mihleſtiba, un godibas pilnais mantojums. Waj tur ko brihnitees, ka muhſu ſehns teeſchi eekarſâs? „Aleluja" nahza pahr wina luhpam, drukſu apſpeeſts, tomehr deeſgan labi dſirdams maſakais teem, kas ſehdeja tuwumâ, un drihſ atkal „aleluja," „aleluja." Tomehr kahdai blakus ſehdoſchai kundſei tas bija maſ pa prahtam. Juhtami wina tuwinaja ſawu elkoni ſehna ſahneem. Kà winſch iſbijâs! Winſch nonehmâs darit to labako. Tomehr drihſ winſch atkal tà aiſrahwâs no runas, ka wairs neatmineja ſawu apkahrtni. „Aleluja" ſkaneja atkal zaur telpu.

Smahdejoſchi luhkojas preekſchſihmigà kundſe, kurai wiſs kas „ahrkahrtigs" bija gluſchi ſweſchs, uſ nabadſigo ſehna ſtahwu. Rokas un kahjas bija iſauguſchas iſ drehbem, wina kurpes wezuma pehz nemaſ neſtahweja aiſ Gibeoneeſchu kurpem. Glahboſchas domas eeſchaujas neapmeerinatai kaimineenei: „Puika, ja tu ſtahweſi kluſu, dabuſi jaunu pahri kurpes," wina tſchukſteja. Tas bij wilinoſchs preekſchlikums. Jaunàs kurpes ſpihdeja ſehnam preekſch azim. Tomehr ſem wahrda ſkanam drihſ iſgaiſa ſchis ſpihdums. Sehns duhſchigi apſpeeda eekſchejo preeku, bet beidſot winſch wairs neſpehja iſturet. „Aleluja — ja ari kurpes nedabuſchu,"— ſchinîs wahrdôs iſſkaneja wiſa wina eekſchejâ zihna. Waj ſchee wahrdi neſaka ari mums kautko?

Warbuht mehs loti labpraht ſauktu „aleluja", kad dabujam, ko wehlamees. Bet ja mehs kurpes nedabujam, pat tàs kurpes, kas mums ir, top nemtas, ko tad?

„Tad lai nu zaur Winu Deewam allaſchin peeneſam ſlawas upuri, tas ir — ſawu luhpu auglus, kas Wina wahrdu apleezina." Ebr. 13, 15.

Melanija Fetler.

„Kriſtigs Wehſtneſis" Nr. 8, 1912. g.

„Tad jau raudàs diwi".

Maſâ Mildina bij no ſawa diwi gadus wezâ brahliſcha dabujuſi kreetnu ſiteenu pa gihmi un raudaja. „Eſi kluſu", leelakâ mahſa Mildinu meerinaja, „naw jau nekahda leela nelaime, eeſit tu brahlitim ar weenreiſ un leeta buhs kahrtibâ." Bet ſeſchi gadus wezajam Jurim ſchahds padoms nepatika; winſch bija dſildomigs ſehns un ar mihkſtu ſirdi. „Bet tad jau raudàs diwi," winſch ſazija tik ſehrigi, itkâ nelaime jau buhtu notikuſi. Schis aiſrahdijums lihdſeja

„Tad jau raudàs diwi!" zik beeſchi ſchee wahrdi buhtu jaſaka „Kà tu man, tà es tew" weetâ. —

Atſtahſtijis O. Legſdinſch.

Apſkats.

Sinas par draudſem, beedribam, jauneeſcheem, dſeedatajeem, ſwehtdeenasſkolu un zitàm garigàm kuſtibam; ſinas par dſimtenes un zitureenes garigeem darbineekeem; ihſas ſinas par ſadſihwi; likumi un waldibas ſinojumi (wairak garigâs leetâs).

Wiſas minetàs ſinas ſchimbrihſcham luhdſam ſuhtit P. Laubertam.

Golgatas Miſione.

Golgatas Miſione ir noteikts tizibas darbs; no paſcha ſahkuma wareja manit ta Kunga roku, un ar katru deenu ir jaſaka no jauna—tas ir Deewa pirkſts. Nepaeet ne ſapulze, tàs teek noturetas gandrihſ katru deenu—zauru nedelu, kur nemanitu Beteſdas dihka uhdens pakuſtinaſchanu, grehkſlimu dwehſelu dſeedinaſchanu un neſpehzigu tizigu eeſtiprinaſchanu. Paſtahwigi peenahk rakſtiſkas un perſonigi iſteiktas leezibas par ſanemtàm ſwehtibam.

Aleluja, tas waſaraſſwehtku Gars un Apuſtulu Darbu Deews wehl ſtrahdâ! Ewangelijumam wehl ir tas pats ſpehks, ka pirmâ kriſtigâ draudſê. Mehs paſemigi luhdſam, kaut Deews dotu, ka wiſs ſchis buhtu wehl tikai padebeſs, plaukſtas platumâ pee apwahrkſchna — leelas ſwehtibas wehtras eeſahkums. No pat ſahkuma tas Kungs brihniſchkigi ſwehtija Golgatas Miſioni ar materialeem lihdſekleem, un ja tas Kungs mums waizatu, ka zitreiſ ſawus mahzeklus: „Behrni, waj jums kas peetruhzis?" tad wums buhtu jaatbild: „Nekas, Kungs! Muhſu wajadſibas, iſdoſchanas un mehrki ir leeli, bet mums ari ir weens leels Deews. Mehs ſakam wiſas muhſu wajadſibas Winam un tizam, ka Winſch pawehlès ſaweem kraukleem uſturet pee dſihwibas ſawus kalpus; ſaweem kaſeereem aiſmakſat paradu, kas gul uſ Golgatas Nama; peeſuhtit lihdſeklus jaunu miſiones ſtaziju atwehrſchanai, ewangeliſtu un miſiones ſtrahdneeku iſſuhtiſchanai un uſtureſchanai; ja tas buhtu Wina prahts dahwinat wajadſigo kapitalu muhſu projektejamai ſkolas uſzelſchanai ar widusſkolu kurſu, kurâ mahzis tikai tizigi ſkolotaji un kur behrneem nebuhtu jabihſtas kriſt ateiſtu-audſinataju breeſmigajàs rokàs.

Kas mums par wiſu wairak ir wajadſigs — ir tizigo aiſluhgſchanas. Lai nu luhdſeji taptu eeſtiprinati un pamudinati turpmakâ darbâ, tad wineem buhs wehleſchanàs dſirdet, ka winu luhgſchanas top paklauſitas. Tapehz katru mehneſi mehginaſim dot „Kriſtigâ Wehſtneſi" kahdus ihſus iſwilkumus iſ Golgatas Nama wehſtures jeb deenas grahmatas, kuras wadibu ſchimbrihſcham uſnehmees ſkol. K. Sprizeneeks. Schos iſwilkumus laſot daudſeem buhs eemeſls ſlawet Deewu. Un tas ir wiſas muhſu dſihwes un darba mehrkis — lai ta Kunga wahrds top augſti teikts, un lai ta Kunga kalns buhtu pahri par wiſeem kalneem.

Iswilkumi is Golgatas Misiones wehstures grahmatas par Deewa brihnischkigu wadischanu un Sw. Gara darboschanos.

Ussihmejis K. Sprizeneeks.

Gadijumi, sakarâ ar Golgatas Nama atwehrschanu.

1.

Kahds masś sehns, dabujis sapulzê sinat par Golgatas Misiones wajadsibam, luhds mammu, lai ta isńem no bankas us wina wahrda nolikto maso krahjumiņu 5 rbl., ko winam wezmahmina reis eedahwinajusi, un lai to ar wiseem prozenteem nodod Golgatas Misionei. Mahte sahkumâ gan pahrleezina maso labdari, ka tàs ir mulkigas eedomas, bet winsch, noklausotees sapulzê, ka us Golgatas Nama atrodas wehl paradi, pahrmetoschi skatas, us mammu un atkahrto sawu eepreekschejo luhgumu, lihds mahte beidsot ir speesta paklausit; isńem naudu, kuru masais dahwinatajs ar leelu preeku un starojoscheem waigeem atnes un nodod Golgatas Misionei.

Kaut daudsi sekotu schà masà sehna preekschsihmei, sahktu saprast, ka no Deewa uftizetais pods ir jawairo — tas japahrwehrsch par nemirstigàm dwehselem, bet naw jarok semê.

2.

Kahds zits sehns atnesa sawu weenigo mantojumu no sawa tehwa — sudraba pulksteni ar jaunselta kehdi un atdewa to Golgatas Misionei. Mantojums, ko Kristus gahdajis pee krusta, eet pahri par wiseem mantojumeem; pret scho mantojumu war daudsus zitus ismainit, dauds ko aisleegtees un pazeest.

3.

Kahds nabadsigs igaunu tautibas jauneklis bija eenahzis sapulzê un mantojis pestischanu. Sapulzes beigâs winsch dsird, ka wajadsigas leelakas telpas, bet naw deesgan wajadsigo lihdseklu. Winsch wehlak us eelas isńem sawu weenigo pulksteni no kabatas un teiz: „Tagad es Jesu mihleju wairak, kà scho pulksteni, isleetojat to preeksch misiones wajadsibam.“ Kas Jesu eemihlè, tam Winsch paleek dahrgaks par wisu ko.

Tà tas Kungs leek us sirdi kaut ko darit preeksch Deewa leetas, kà maseem tà leeleem, nabageem un bagateem.

4.

Kahda mahsa reis peebrauz pee Golgatas Nama ar skaistu harmonijumu, kuru wina dahwina Golgatas Misionei.

5.

Daschreis pehz sapulzes, kuweros tika nodoti leelaki dahwinajumi — pa simts rublu un masak, bes ka buhtu minets dahwinataja wahrds.

6.

Kahds brahlis no Kursemes, dabujis sinat par Golgatas Namu, eebrauza Rigâ no semem to apluhkot un eepasinees ar wajadsibam, dahwinaja simts rublus.

7.

Islabojumi, krehslu, lampu un ziti eepirkumi prasija deesgan leelas naudas sumas, tapehz daschreis peenahza pat tà, ka gandrihs nebij wairs lihdseklu, bet tahdôs azumirklôs Deews tos peesuhtija. Reis wairakeem strahdneekeem wajadseja ismakfat daschus desmit rublus, bet naudas nebija, te eenahk kahda mahsa un bes ka tai buhtu prasits, aisdod 300 rublus ar to noteikumu, ka winai mirstot, schi summa paleek Golgatas Misionei preeksch Deewa walstibas isplahtischanas Latwijâ.

8.

Daschreis peenahk nauda brihnischkâ kahrtâ. Tà kahds brahlis no Widsemes eesuhtijis sweestu pahrdoschanai Rigâ un wisu pelnu, 45 rbl. 1 kap., atsuhta zaur sweesta pahrdeweju preeksch Golgatas Nama parada deldeschanas. Tas ir swehtigi, kad kahdu dalu no eenahkumeem war seedot preeksch Deewa leetas.

Schee peemehri leezina, ka tas Kungs wehl schodeen tapat strahdà, kà senak, Winam peeder sudrabs, selts un wisas pasaules mantas. Mehs luhdsam un zeram peedsihwot wehl leelakas leetas.

Swehtdeen, 15. julijâ.

Golgatas Nama eedsihwotaji un darbineeki sawâ rihtluhgschanas sapulzê, kuru notur ikdeenas pulksten 9 no rihta, eesahka luhgt Deewu, ja tas buhtu Wina prahts, lai tas Kungs peesuhta lihdseklus grunts eepirkschanai preeksch skolas, kuru waretu usbuhwet pee Golgatas Nama ar widusskolu kursu, un wairakàm paralelklasem; skolâ darbotos tikai tizigi skolotaji.

Otrdeen, 17. julijâ.

Bija brihnischkiga wakarsapulze. Br. Fetlers runaja par luhgschanu. Runa, pamatojotees us Deewa wahrdu, rahdija ka mehs wisu, ko ween tik luhdsam, pehz Deewa prahta, waram no Wina isluhgt. Ja Deews ir apsolijis grehkus peedot, jeb dot Sw. Garu, tad Winsch wisu to dara. Pehz sapulzes palika kopâ wisi tee, kas wehlas sanemt grehku peedoschanu un Sw. Garu; palika wairak, ka simts dwehseles, kas luhdsa pehz grehku peedoschanas un Sw. Gara, un to sanehma.

Taî paschâ sapulzê tizigee klusâ luhgschanâ luhdsa pehz sawu radineeku — wezaku, brahlu, mahsu un zitu zilweku atgreeschanos. Un Deews paklausa luhgschanas. Kahda mahsa — P. K sapulzê bija luhguse par sawu brahlenu, kursch taî paschâ nakti, gulot sajutis nemeeru, peezehlees no gultas un sazijis, ka winsch sirdî sajuhtot aizinajumu atdotees Deewam.

Zeturtdeen, 18. julijâ.

Wakarâ bija leela sapulze. Br. Fetlers runaja par daschadàm aloschanam dsihwê, kas beeschi noteek, kad sw. rakstus neprot. Mark. 12, 24. 27. Peemehram, ja zilweks sawu laiku, garigus spehkus, spehjas un naudu pahrwehrsch par isnihzigu weelu, kapitalu, tad ta ir aloschanàs. Runa atstahja pahrleezinoschu eespaidu, katrs sajuta sawâ dwehselê, ka dauds ir maldijees un alojees. Kahdas 30 personas, ar rokas pazelschanu un isnahkschanu preekschâ, peerahdija sawu wehleschanos, no schî wakara no saweem maldu zeleem nahkt pee ta Kunga Jesus, atstahtees no grehkeem un sahkt dsihwot preeksch Wina. To starpâ daschi bija jauni laudis, kuri sapulzes sahkumâ smeedamees un jokodamees israhdija sawu „pahrgudribu,“ bet Deewa wahrds, kas ir asaks kà abàs pusês greesigs sobens ari pahrschkehla winu sirdsdomas un prahtu. Sapulzes beigâs wini isnahza preekschâ un atdewàs Deewam.

Taî paschâ sapulzê br. K. bij eewedis sew lihds kahdu wezu draugu — unterofizeeri, kursch sahkumâ negribejis eekschâ nahkt. Us wairakkahrtigu luhgumu winsch beidsot eenahzis. Wiss dsirdetais winam tà bija patizis, ka sapulzes beigâs nemas negribeja aiseet.

Kahda mahsa peesuhtija 3 rublus preeksch Golgatas Nama ar sekoschu wehstuli:

„Sirsnigi pateizos ka tam dsihwam Deewam ir patizees mani zaur Jums tuwaki pee sewis wilkt, tagad sajuhtu pilnigu grehku peedoschanu. Jesus Kristus asinis ir mani schkihstijuschas no wiseem grehkeem.“

Tikai kanals, dahrgais Meistar,
Bet ar spehku brihnischku,
Zaur man pluhsdams leeto mani
Katru deenu, stundinu! B. K.

Peektdeen, 20. julijâ.

Rihtluhgschanas sapulzê lasijam Jahna ew. no 6 n. 30 p. lihds beigâm. Js nolasitâ sewischki usswehram pantinu: „Tas Gars dara dsihwu, ta meesa neder neneeka." Wisa meesigâ darboschanâs ir Deewam nederiga. Br. Fetlers aisrahdija, ka winsch wehlas un prasa, lai wisi Golgatas łaudis un darbineeki neisturetos schai darbâ meesigi, bet łautos waditees no Deewa Gara. „Jo, zik no Deewa Gara top waditi, tee ir Deewa behrni."

Us wakaru atnahza kahds kungs — katolis, meklEdama dwehsele Winsch jau bijis sapulzês Romanowa eelâ; eesahzis lasit bibeli un no ta laika sajuhtot sewî spehku pret kahrdinaschanam. Senak jau winsch lasijis leelu katołu bihbeli, połu walodâ ar bildem un paskaidrojumeem. To winsch darijis tapehz, ka Britijas un Ahrsemes bihbeli seewa winam nełahwusi lasit un dedsinajusi kopâ, bet katołu paschu bihbeli winam atłauj lasit.

Deewa walstibas strahdneeku sapulze notika otrreis schowakar. Turpinajam apluhkot tematu par zilweka mehli. Jek. 3 nod. Mahzijamees saprast, ka sirds ir wisa łaunuma awots, bet mehle ir tikai tas lozeklis — kanals, pa kuru istek schis łaunums.

Swehtdeen, 22. julijâ.

Pulksten 8. no rihta, wairak brahłi un mahsas isgahja pa nameem traktatus isdalit. Preekschpusdeenâ bija leela un swehtiga sapulze. Br. Fetlers runaja par Dahwida grehku un atsihschanos. Tee bija spehzigi wahrdi. Katrs klausitajs sajuta, ka winsch ir tas wihrs, jeb ta seewa, kas ir grehkojis. Beidsot br. Fetlers usaizinaja tos, kas grib atstahtees no grehkeem, isnahkt preekschâ. Jsnahza wairak, ka 50 zilweku; starp teem bija redsami jaunekłi, jaunawas, sirmgalwji un behrni. Wini issuhdseja sawus grehkus un mantoja grehku peedoschanu.

Pehz pirmâs sapulzes wisi dewamees us Keisara meschu salumos. Nonahkuschi meschâ usdseedajam pirmo dseesmu: „Eesim droschi turp, Kalebs teiz!" Wisapkahrt sapluhda dauds łauschu; jo daudseem tas bija neparasts un nedsirdets. Deena pagahja dseedot, leezinot un sarunajotees, ar kahdu masu pahrtraukumu, bet beidsot par wisu warejam tik slawet Deewn.

No salumeem pahrnahkuschi Golgatas Namâ, eeraudsijam pee kanzeles noliktu kahdu leelu un łoti skaistu bildi ellas krahsâ, kurâ attehlo Jesu pee krusta taî azumirklî, kad Winsch islaisch sawu garu. Ap krustu stahw kara wirsneeks un pulzinsch seewu, seme trihz, apkahrtni seds tumsa un sibeni schaudas. Brihnischkigs, aisgrahbjoschs skats! Scho bildi dahwinajis kahds kreewu glesnotajs, br. M., kursch ari strahdaja paschaisleedsigi pee Golgatas Nama atwehrschanas, rakstidams us Golgatas Namu usrakstus trijâ weetejâs walodâs „Golgatas Nams" un dseju: „Kad gadi nahk un gadi dilst."

Lai gan schis brahlis pats dsihwo deesgan truhzigos apstahklos, tomehr gribeja ari no sawas puses puschkot Golgatas Namu, netaupidams puhles un isdewumus, lai scho bildi, kuras wehrtiba ap 200—300 rubłeem, pagatawotu. Tâ ka winam nebijis lihdsekłu, par ko nopirkt jaunu rahmi, tad winsch nonehmis skaistu seltitu rahmi no kahdas sawas isstahdes bildes un aplizis schai krusta bildei. Deews lai swehti scho bagato „atraitnes dahwanu". Pehz wakara sapulzes kahda mahsa Em. B. pasneedsa pirmo dahwanu 1 rub. preeksch projektejamâs skolas.

Pirmdeen, 23. julijâ.

Atnahk kahds dsehrajs un luhds, lai eedodot kahdu traktatu; pehz tam atnahk kahds saldats, br. Fetlers sateek winu durwîs un prasa, ko winsch wehlotees: „Пожалуйста, нельзя-ли получить книжки, чтобы оставить пьянство и куренiе табаку; хочу Богу молиться?" (luhdsu, waj newar dabut kahdas grahmatas, lai waretu atstaht dserschanu un smehkeschanu, gribu eesahkt Deewu luhgt?") Eedewam winam daschas gariga satura grahmatinas.

Otrdeen, 24. julijâ.

Wakarâ bija swehtiga sapulze. Wairak dwehseles atdewâs Deewam. To starpâ ari kahds akteeris. Kahda mahsa pasneedsa 2 selta gredsenus preeksch „Golgatas Nama" parahdu deldeschanas.

Treschdeen, 25. julijâ.

Wakarâ bija kora mehginajums. Schis bija swarigs wakars. Br Fetlers dewa dseedatajeem nopeetnus aisrahdijumus: 1) dseedatajeem tapat ka sludinatajeem jabuht pilditeem ar Sw. Garu, tikai tad dseesmas buhs dsihwas, sirsnigas un kustinâs klausitaju sirdis. 2) Gresnuma leetas ka: gredseni, isnemot laulibas, roksprahdses, auskari un ziti ir leeki un tadehl Golgatas kora dseedatajeem tahdi naw janehsâ. Wispahr dseedatajeem sawâ apgehrbâ ari jabuht pehz eespehjas weenkahrscheem un nepeedausigeem. 3) Dseedataji neeenem kahdas sewischki norahditas weetas, ka tas daschos koros parasts, kur labakee dseedataji eenem pirmâs weetas un t. t; Golgatas kora dseedataji eenem weetas kronologiskâ kahrtibâ, tas ir—kas pirmais atnahk, tas eenem pirmo weetu, nahkoschais atnahzejs — nahkoscho un tâ tahłak; kas pehdejais atnahk, tam paleek pehdejâ weeta. Kam labaka balss, tas lai neeebilstas un nepazełas pa ziteem, un kam sliktaka, lai nenoskumst. „Jo kas tewi zehlis par ziteem? Un kas tewim ir, ko neesi dabujis? Bet ja tu ari esi dabujis, ko tu leelees?" I Kor. 4, 5. 4) Golgatas kora dseedataji nedrihkst apmeklet teatrus, balles un tamlihdsigas weetas. Wispahr dseedatajeem jazenschas buht preekschsihmigeem sawos ikdeenischkos usdewumos un peenahkumos.

Zeturtdeen, 26. julijâ.

Schoriht atradam pee durwim noliktu maisinu ar kartupełeem; nesinam, kas to nolizis. Tâ Deews pa-

wehl saweem kraukleem usturet sawus kalpus. Wakarâ bija ewangelisazijas sapulze. Br. Fetlers runaja: Mat. 10, 26 p. par schkihstu sirdi un ka wisas leetas nahks gaismâ. Eemesls, kapehz tik mas ir redsams Deews muhsu domâs, wahrdos un dsihwê, ir tas, ka naw wehl deesgan schkihsta sirds. Pehz sapulzes isnahza preekschâ kahdas 20 personas, kas aidewâs Jesum un mantoja pestischanu. Slawa Deewam, kas katru deenu wehl atdsemdina dwehseles no jauna.

Br. Ruschewitzs, atgreesees no sawa misiones zelojuma pa dascham Kreewijas gubernam, pastahstija pa wajaschanam, kuras peedsihwojis schai zelojumâ. Wairakâs weetâs no weetejâs polizijas aisleegts pasludinat Deewa wahrdu un pawehlets 24 stundu laikâ isbraukt no sinamâs weetas.

Peektdeen, 27. julijâ

rihtluhgschanas sapulzê lasijam Jahna 11. nod.

Schodeen br. Fetlers sastahdija suhdsibas rakstu us Eekschleetu Ministra wahrdu par polizijas nelikumisko rihkoschanos br. Ruschewitza misiones zelojumâ, Mogilewas un Orlas gubernâs.

Kahds brahlis pastelleja „Kristigu Wehstnesi" un dahwinaja 2 rubli preeksch „Golgatas Nama" — Sche peeleeku klaht wina sihmiti:

„Ta saka tas Kungs: Kalni atkahpsees un pakalni schkobisees, bet mana schehlastiba no tewis neatkahpsees. —

Peektdeen, 27. julijâ.

Deewa walstibas strahdneeku sapulze. Wairakkahrt luhdsam Deewu, wispirms lai Winsch pats mums wairak atklahtos; sewischki lai Jesus dsihwe mums taptu saprotamaka, ka waretu ta staigat, „itkâ Winsch ir staigajis." Tad daschi pateizâs par Sw. Gara dahwanu un ziti pehz ta luhdsa. Luhdsam ari, lai Deews spehzigi parahditu sawu spehku muhsu dsihwê un suhtitu spehzigas swehtibas straumes un dauds atgreeschanâs; un lai peesuhta wajadsigos lihdseklus Golgatas Nama paradu deldeschanai. Pehz sapulzes wairak brahli un mahsas palika sarunatees, sihmejotees us Sw Gara sanemschanu. — Daschi preezigi leezinaja, ka To ir sanehmuschi.

(Turpmak wehl).

Swehtibas deenas Jelgawâ.

No Pukukalna.

(Beigas).

Zik patihkami ari nebij Jelgawâ, tomehr swehtischanas deenas gahja us beigam! Tadehl dauds kas bija jasteids, jo bes mahzibam, bija ari schis un tas janokahrto, peemehram, lai dsirdetais, saprastais, bauditais un eekahrotais neisgaistu un sche bijuschais pulzinsch neisklihstu un nepasustu. Lai wismas kahdi no sapultschu dalibneekeem turetos kopâ un lai waretu sche dsirdeto praktiskâ dsihwê iswest, tad bija wajadsiga kautkahda organisazija, kura lai gahdatu, ka swehtischanâs mahziba, winas wajadsibas atsihschana, neween pee pascheem, sche bijuscheem dalibneekeem, taptu ustureta un wehl skaidraki saprasta, bet lai ta ari taptu Latwijâ isplatita. Radâs domas par ewangelista issuhtischanu. Bes tam sasolitâ nauda bija tatschu kahdeem jakahrto un japahrwalda un jasin ari par issuhtamo ewangelistu.

Aisklahti balsojot eewehleja W. Fetleri, P. Laubertu, J. Pukukalnu, J. Kapsi, R. Osolu, F. Kruhminu un A. Lejasmeijeru — kandidati J. Kruhsi un R. Andermani. Par preekschneeku sapulzetee eewehleja Fetleri un atkahwa, lai pahrejos amatus eewehletâ komiteja pate nokahrto. Komitejas sehdê nokahrtoja: par preekschneeka palihgu J. Pukukalnu, par kaseeri P. Laubertu, par rakstwedi F. Kruhminu. Leelakas ruhpes bija par ewangelista kandidaturu, un par to lika wiseem sapulzeteem pee sirds, lai domâ un luhds Deewu, ka otrâ, — beidsamâ deenâ, to war iswehlet. Par scho runajot un domajot, sinajam un sapratam, ka preeksch schi atbildibas pilnâ usdewuma wajadsigo wihru mums ir wisai gruhti atrast.

Otrâ deenâ aisklahti balsojot balsu wairums bija br. Kapsim. Ewangelistam un palihgam top nokahrtotas atlihdsibas. Ja nahkotnes sweht. kursâ waretu eeluhgt kahdus weesus is Anglijas un zitureenes; pm. F. B. Meijeri, Toreju waj zitus, tad wajadsetu wineem wismas zeka naudu 100 — 150 rub. Tâ tad sasolitai naudai jau zelsch norahdits. Par scho nokahrtojumu pasino wisai sapulzei, ko ta weenbalsigi ar preeku peenem. Bij runa par muhsu seeweetem, lai winas waretu eerosinat us dsihwaku darbibu un swehtischanos un starp winâm pascham modinat kaut kahdu dsihwaku sakaru.

Par scho runajot P. luhds, waj lihds ar scho newaretu „Krist. Wehst." waditaji atwehlet un eerihkot „Wehstnesi" sewischku nodalu seeweetem, kurâ winas waretu zaur raksteeneem winu stahwokli un usdewumu apgaismot, ar jautajeeneem nesaprasto istirsat un nokahrtot! Sapulzetee tam silti peekriht un „Wehst." isdeweji ir gatawi atkaut schurnalâ nodalu sem nosaukuma „Kristiga seeweete." Bet tad wajadseja iswehlet no seeweetem komiteju, kura lai ruhpetos un gahdatu par schis nodalas raksteem, jautajeeneem, winu istirsaschanu u. t. t.

Nesinadami zik, un kâ sche klahtne-esoschas seeweetes ar augschmineto pasahkumu buhs meerâ, tam peekritis un, galwenais, gribês strahdat, kandidates plaschi usstahdit nedrihksteja. Atklahti balsojot, pehz balsu wairuma eewehleja sekoschas: skol. Elisabeti Kempe, Annu Kubel un Sch. Swehti is Leepajas, Luisi Lejasmeijer Piltenê, Teodoru Peln un Minnu Ehrin Jelgawâ un Liseti Pukukaln Pitragâ. Pee kam Lejasmeijer, kâ wadone, lai ruhpejas un zitas eewehletâs winai palihds wehl daudsas no muhsu spehjigâm un mahzitâm seeweetem peedabut, lai schi nodala „Wehstnesi" nebuhtu tukscha. Lihds ar scho P. wehl atgahdina jau agrak runato, lai „Kr. W." waditaji atwehl un eekahrto „Kr. W." sewischku nodalu sweht. un pamodin. pulzina sawstarpejai satik-

smei, jautajeeneem, sarunam u. t. t., lai wini waretu palikt sakarâ. Tam peekriht un ari „Wehst." wadoni ir gatawi tà ko eekahrtot, tikai luhds, lai preeksch schîs nodaļas interesetee paschi gahdà materialu. Schos rakstus jaeesuhta br. Fetlerim. Schinî nodaļâ waretu buht ari swehtischanâs un Latwijas pamod. luhdseju dalibneeku kursa eespaidi, ka ari mahjâs pahrbraukuscho garigee notikumi, darbibas eespaidi u. t. t. Pee schî gadijeena „Kr. Wehst." waditaji aisrahdija un pasinoja, ka nu pehz wisa sche notikuschâ un nupat pahrunatâ un nokahrtotâ, wini eerauga un saprot, ka turpmak „Kr. W." newar wairs buht P. Lauberta un W. Fetlera personigs laikraksts, bet ka tam jabuht sweht. un pamod. saween. organs. Tadehļ buhtu labi un derigi iswehlet brahļus, kuri lai buhtu ka padome pee „Kr. W." wadischanas, t. i. kuri lihds sin un noteiz schurnala wirseenu, palihds un gahdà par derigeem raksteem. Ta ka klahtbuhdamâ brihdi neka zitadi newar, tad pagaidam par tahdu padomi peenem iswehleto rihzibas komiteju, lihds warès kâ zitadi un leetderigaki nokahrtot.

Beidsot br. Lauberts sawâ lekzijas stundâ leek preekschâ, ka buhtu labi, ja wairaki is kursisteem ihsâs, 5 minuschu runâs isteiktu, kâ wini wisu scho sarihkojumu usskata, zik un ko baudijuschi, ko zerè mahjâs darit un kâ tur rihkotees? Tam peekriht un wairaki ihsâs runâs isteiz sawu preeku par sche dsirdeto, redseto, saprasto un baudito, ka ari issaka wehleschanos, lai tahdas sapulzes taptu ari nahkotnê sarihkotas. Lihds ar to wini solija meklet un mantot beedribas is tizigeem, pilnigai nodoschanai Jesum, ka ari meklet wehl maldibâ esoschos, lai winus peewestu Jesum. Pehz ta br. Lauberts pateizas wiseem dalibneekeem par laipno eeraschanos, Fetlerim par nahkschanu un wisu, ko winsch pat pahri par spehkeem schinîs deenâs darijis—Jelgawas draudsei par weesu laipno usnemschanu un wisu dsihwo lihdsdalibu un weesus Jelgawas draudsi atwainot, ja kas nebuhtu bijis tâ, kâ to waretu wehletees, jo sarihkoschanas laiks jau tikpat ka nemas nebijis, sapultschu pahrzelschanas dehļ.

Pehz ta wisa Fetleris nehma sawu beidsamo lekziju par 2. Kor. 8,9 un Parahd. 5,12 un 3,14—22. Pehz schîs beigu, leelu eespaidu daroschâs lekzijas, metamees semê un wairaki luhdsa, slaweja, pateizâs Deewam par wisu, ko Winsch pee mums darijis un ka Winsch mums dod isdewibu un tik daudz wisadus schehlastibas lihdsekļus, lai neesam maldibâ, bet skaidribâ par sawu swehttapschanu.

Pehz ta wadoni pawehstija sweht. sapulzes par slehgtâm. Pehz ta wehl beigu pusdeena pee mihļeem, muhs tik laipni usnehmuscheem Jelgaweescheem, kuri zentâs un darija wisu, lai mums buhtu ehrti un patihkami, lai gan daschâs gimenês, ka pm. dr. saimneeka br. Alkschna nams, rihtâ un wakarâ, kâ ari pusdeenâs bij tihri stahwu pilns un pee galda arween bijam 15—20 personas, tomehr tâ wini, ka ari daudsas zitas gimenes, nejutâs apgruhtinatas, bet wisi bij lihds ar mums preezigi un laimigi. Jelgawu atstahjot un us Rigu poschotees leelais pulks mihļo Jelgaweeschu muhs wehl stazijâ iswadija, daļa is dseedatajeem brauza mums lihds, jo Rigâ bij jau issinotas diwas wakara sapulzes Rigas Latw. Beedr. namâ.

Ari Rigâ, wispahrigi nemot, abos wakaros gahja deesgan labi, klausitaju, sewischki sestdeenas wakarâ, bija wisa sahle pilna. Tomehr bij nomanama starpiba starp Jelgawu un Rigu, gariga spehka, Sw. Gara klahtbuhtnes un Wina strahdaschanas sinâ. Par to domajot, sapratu un skaidri redseju, kahda loma jeb usdewums ir tizigeem tahdâs ewangelisazijas sapulzês. Jelgawas Latw. Beedr. sahlê mehs lihds ar Jelgawas dseedatajeem, daudseem winu un muhsu brahļeem, kâ kartibneekeem, mehs gahjam kâ apbrunots kareiwju pulzinsch. Ar ziteem wahrdeem, muhsu masâ armija gahja slehgtâs rindâs, jeb ka to dseedam. Dsees. 127. „Plezu pee pleza, lai brunas laistas un spehki saistas" u. t. t., t. i. wisi tam, kas tapa runats un darits, peebalsoja, to aisstahweja un tizeja, ka dwehseles preeksch Jesus wajag tikt mantotas; bet te Rigâ mehs bijam par mas, kur bes tam neween sweschee, bet ari leelakâ daļa tizigo muhs usskatija jautajoschi, kas te gan nu buhs un ko mehs ihsti gribam. Tomehr Deews bij ar mums un Wina wahrds darija to, us ko tas ir suhtits, tâ ka pehz 2. sapulzes beigam us Fetlera parasto pehzsapulzi palika ap 200 personas, un daļa is wineem isteiza wehlibu atdotees Jesum un ussahkt jaunu dsihwi. Lai nu par pehzsapulzem un isaizinaschanu, grehku atsihschanu, luhgschanu pehz pestischanas, atdoschanos Jesum u. t. t., daudsi domâ un spreesch, ko grib un saprot, tomehr es atrodu, ka ihsti un nopeetni ewangelisazijas sapulzes turot un wadot, un gribot dwehseles peewest Jesum, ka ari bihbeligi nemot, azumirkligai pestischanai tizot, tahdas pehzsapulzes ir nepeezeeschami wajadsigas. Ar to nu negribu sazit, ka pehz katras deewkalposchanas ir jatur pehzsapulzes. — Un sewischki neeeteiktu, bet gan drihsak beedinatu tahdu pehzsapultschu sarihkoschanu un grehzineeku isaizinaschanu Fetlerim pakaļ darit. Kas to mehgina, neisnahk wis zeretais, bet gan — aplamais. Bet ja ewangelisazijas sapulzes sarihko, tad gan wajag pehzsapulzês ar mekledamâm dwehselem sarunatees un kopigi luhgt, tas arween der. Swehtdeenas rihtâ wehl bij issinota sapulze Jelg. Latw. Beedr. sahlê, kura bij atkal no klausitajeem pilna un pehz sapulzes beigâm Fetlers usaizinaja pamodinatos un eepreekschejos wakaros Jesum atdewuschos pulksten 2 sapulzetees Jelgawas draudses luhg. namâ. Un te nu bija pateesi brihnischka sapulze, jo te notika daudz luhgschanas, slawa un pateiziba par pestischanu un grehku peedoschanu, ziti to wehl luhdsa u. t. t., tâ ari pateiziba Deewam par ewangelijuma brihnischko gaismu un Jesus asins spehku, kuru daudsi schinîs deenâs eeraudsijuschi un sapratuschi. Wisu to redsot un dsirdot ir tikai japreezajas par schahdu

leelu, plaschu sapultschu sarihkoschanu, kur simti un tuhkstoschi war tikt modinati.

Wisu kopâ nemot es gribetu wehlreis luhgt zeen. lasitajus mani nepahrprast, it kà gribetu Fetleri slawet. Pawisam nè! Ja jau zilweku godaschanâ un slaweschanâ ar ziteem to nedaru, tad Fetlerim us to ari naw sewischkas priwilegijas. Bes tam neesmu juhtu, bet wairak prahta zilweks. Bet notikumi un wina rihziba bij tik bagata, ihstenibâ no Deewa Gara wadita un swehtita, ka es par to newareju nerunat. Jo wisa wina rihziba un istureschanàs ir nu gan sawada, pee mums neparasta, kadehł daudsi saka, winsch łaudis ekfaltejot, burwibai lihdsigi apdulinot, sewischki tos mulkos, ar teem gudrajeem, isglihtoteem gan tà newarot. Ziti teiz, ka winam esot kahds sewischks slepens noluhks, daschi wehl tahlak teiz, ka wina rihziba noteekot tumsibas kunga usdewumâ un spehkâ un gan mehs, tee pawestee wehlak ruhkti raudaschot. — Ka winsch, kà ewangetists, mahk un sin sapulzi pahrwaldit, ir taisniba, pm. ko katrâ gadijeenâ wajag, tur wina solo dseesmas, korim atsewischkas dseesmas, wiseem kopigas, tad wina starprunas. Bet pasihstot Finneju, kursch, kà sinams, 100,000 dwehseles usmodinaja un peeweda Kristum, mehs ari sinam, ka wina rihziba bija pawisam neparasta, jo winsch ka mahzijees, jurists ar klausitajeem mehdsa rihkotees wisai adwokatiski, t. i. tà, kà pee teesas teesneschi un adwokati noseedsneekus, kà ari leezineekus, ar asprahtigeem, krustiskeem jautajeeneem samulsina un eedsen schaurumos, tà winsch grehzineekeem ar wisadu situataziju isleetoschanu peerahda un pahrleezina, ka wini ir wainigi Deewa preekschâ. Un ja Fetlera rihzibâ ir daudś, kas Finnejam lihdsigs, tad es nedomaju, ka winsch nedrihkstetu buht Finneja mahzeklis, jo naw noleedsams, ka winsch sawâ darbibâ usmodina daudś eesnaudoschos tizigos un grehkâ dsihwojoschos pasaulneekus. Latw. Beedr. sahlês daschi jautaja, waj nebuhtu labaki, ja juhsu beedrs iswestu sinamus noteiktus tematus? Awischneeki rakstija ari to paschu, ka Fetlera rihzibâ esot daudś teatraliska, bet ka Deewa tizigs zilweks warot winâ ar patikschanu noklausitees, Jesus asins upura un nopelna zildinaschanâ. Jelgawâ kahds rakstija par winu, ka „lut. mahz. Fischers" noturot tahdas un tahdas sapulzes, bet tà winsch, ka ari daudsi Rigâ jautaja: „Kadehł Fetlers wisu tà ko rihko un dara? Ko winsch ihsti grib?" Par awischu raksteem un wisâm zitâm runam winsch tikai pasmaida: „Lai wini teiz un raksta! ar tizigeem, es zeru, mehs drihs ween sapratisimees, tadehł, ka es winus mihleju un par wineem łaunu nedomaju, un ar teem ziteem jau nekà newar, wini runàs un daris tà, kà wini domà nn saprot — bet man jadara tas, us ko esmu suhtits."

Tadehł — kà nu ari nebuhtu un ko ari neteiktu, weeni, ka otri, tas wiss tà pagaidam un es neschaubitos, drihs ween apklusis! — Mums tatschu jasaprot, ka pamodinaschana Latwijâ un wisupirms pee winas tizigeem, ir nepeezeeschami wajadsiga. Un ja zitàm tautam Deews schad un tad suhtija reformatorus un sewischkus pamodinaschanas sludinatajus — kadehł Winsch lai mums tahdus nedotu? Un pehz wisa ta, kas wehlak pehz muhsu isschkirschanàs notika un tapa darits Rigâ, Zianas basnizâ, Latw. Beedr. sahlê, Sila Krusta telpâs u. z. sapulzês, un nu beidsot Golgatas Nama eeguhschana, wina atwehrschanas swehtki un wiss tur wehlak notikuschais, man leek domat un es gribu tizet, ka tas wiss ir peerahdijums, ka Deews sawu darbu Latwijâ ir eesahzis. Un ja tà, tad wezà Gamaliela gudriba ir wisai weetâ, Ap. D 5, 34 – 39. Tadehł, Latwijas pamodinaschanàs luhdseju pulzinsch, nesnaudisim. Jo, ja mehs sawu peenahkumu nedarisim — tad Deewam buhs ziti łaudis, jo Deews pee mums un ar muhsu peekrischanu, waj nepeekrischanu, naw saistits, bet Wina darbs ees. Tikai mehs tapsim atrasti ne sawâs weetâs, Mat. 24, 42—51. Nesen wehl dsirdeju, ka Fetlers us kahdu is beedreem sazija: „Ja juhs negribat jeb newarat, sakat man, lai tad sinu, kà rihkotees — buhs ziti, kas ees un daris." Ta naw baidischana, bet tas darbs prasa, lai esam skaidribâ.

Misiones sinas.

Sakopojis D. Legsdinsch.

No Kihnas misiones Walschs sino sekoscho: „Preeksch kahda laika sastapu, kà man likàs, paganu prozesiju. Preekschgalâ gahja wihri ar karogeem. Es ahtrumâ neeewehroju, ka us teem lasamas kristigas pantinas. Tad nesa sahrku ar leelu Kihneeschu segu; tuhlin ais sahrka nesa krehslu, us kura, kà es domaju, atradàs peeminas tahfele; bet pateesibâ ta bija mirušchà, kahda weza kristigâ gimetne. Manî pamodàs sinkahriba. Es sekoju gahjeenam un sewim par leelu brihnumu, dsirdeju kristigas dseesmas meldinu un tuhlin nomaniju, ka peedalos pee kristigas apbehdischanas. Bija sanahzis leels łauschu puhlis, kahds wezs misionars, sirmeem mateem, stahweja pee wałeja kapa, un runaja par kristigo zeribu us nemirstibu un winpasaules dsihwi." — Augschejà sinojuma saturs mums isleekas łoti weenkahrschs, bet paganiskajâ Kihnâ schahds notikums ir reta un eepreezinoscha parahdiba.

46 gadus laikâ, skaitot no Hedsena Tehlera aisbraukschanas us Kihnu, 36,500 Kihneeschi, kà Kihnas Eekschsemes Misiones darba augli, zaur kristibu atklahti apleezinajuschi Jesu par sawu personigu Pestitaju. — Kahds preeks mums dsirdet, ka ari zaur muhsu tauteescha br. Staniflawa un wina laulatas draudsenes darbibu schis atgreesto skaits teek pamasam arween Kihnâ pawairots. Mehs, pahrejee Latweeschi, waram winu gruhto darbu tur sekmet — ar sawàm aisluhgschanam un artawam.

Persijâ, pirms dascheem gadeem, tikai reti Muhamedanu behrni apmekleja kristigo skolas. Bet tagad daudsas skolas ar Muhamedanu sehneem un meitenem pahrpilditas. Teherañâ puisenu skolu apmeklè pahri par 300 behrnu, no kureem 180 Muhamedani; meitenu skolâ skaita 235 skolneezes, no kurâm 116 Muhamedaneetes. 1790. g. schinî paschâ skolâ bij tikai weena weenigâ Muhamedaneete. — Eepreezinoscha laika sihme, kas nodod leezibu par to, ka kristiguma spehks atron peewilzibu un paklausibu pat ari pee melu praweescha — Muhameda peekritejeem

Pirmee Amerikanu misionari isgahja pee paganeem 1812 gadâ! Tagad nekristigâs semês atrodas darbâ 7.500 Amerikanu misionaru.

Pateescham, leels skaits! Bet, jasaka, „kas tas ir preeksch tik daudz ļaudim!"

Tschikagas zeetumos swehtigi darbojas sludinatajs Broids. Jau seschus gadus ilgi winsch katru swehtdeenas rihtu preeksch scheem ļaudim notura deewwahrdu sapulzes, kas daudseem bijuschas par swehtibu. No 15,468 zeetumneekeem 13,295 kopâ ar winu lozijuschi zelus Wiswarenâ preekschâ. Notikuschi daudsi pateesas atgreeschanâs gadijumi un daschi no scheem zeetumneekeem jau dedsigi darbojas preeksch ta Kunga. — Zik schehl, ka muhsu tehwijas — Kreewijas zeetumos wehl, samehrâ, tik mas teek pasludinats Debesu Ķehnina „brihwibas manifests" — ewangelijums no krusta... Aprobeschojumi nahk weens pehz otra un tâm personam, kuras lihds schim par swehtibu darbojâs pa muhsu tehwijas un sewischki Latwijas zeetumeem, — pehdejâ laikâ, kâ dsird, eeeja zeetumos padarita wisai schaura, waj pat pawisam noleegta. Behdigi!

Bihbelu tulkojumi. 1800. gadâ bija tikai 50 Bihbeles tulkojumi un pee tam walodâs, ko saprata tikai desmitâ daļa no wisa kopejâ zilweku skaita. 1880. gadâ Bihbele bija tulkota 250 un 1910. gadâ **600** walodâs un walodu islokſnês, tâ kâ jau dewinâm desmit daļam no wiseem semes eedsihwotajeem darits peeeetams Deewa wahrds. Tagad gada laikâ teek drukatas un no no daschadâm Bihbeles beedribam isplatitas masakais desmit miljoni Bihbeles. — Gods Deewam, ka ari mums Latweescheem ir schì deewischkas pateesibas Grahmata, muhsu paschu tautas walodâ peeeetama!

Allaschin man japalasâs
Wezâ, mihļâ grahmatâ,
Mana sirds pehz Wina prasâs,
Kas tik swehti mihleja.
Paleeku pee Deewa wahrda,
Tizu sawai Bihbelei;
Naw man zita wahrda gahrda
Sirdij, neds ar dwehselei!

Mana atgreeschanâs wehsture
pee Jesus Kristus ka mana personiga Pestitaja.

„Nahzeet, klausitees wisi, kas bihstas Deewu: es jums isteikschu, ko Winsch darijis pee manas dwehseles." (Dahw. 65: 16).

Schinî nodaļâ taps pasneegtas atgreeschanâs un swehtischanâs leezibas no brahļeem un mahsam sakarâ ar Golgatas Misioni. Schee ir iswilkumi is winu personigeem aprakſteem. Pilni rakstitaju wahrdi un adreses atrodas redakzijâ. Schis leezibas top drukatas Deewam par godu, un par swehtibu un eepreezinaschanu lasitajeem

1. Mahsa E. B., 26 gadus weza.

Zaur Deewa schehlastibu un zaur Jesus Kristus asins spehku waru rakstit, kahda bij mana dsihwe pirms atgreeschanâs. Es nemas nedrihkstu atpakaļ luhkotees, jo tad sajuhtu tahdas leelas bailes un daudz pahrmetumus, kâ wareju tâ dsihwot weenaldsibâ un grehkos. Lai gan no wezakeem tiku deesgan nopeetni audsinata, bet peenahza laiks, kur man wajadseja atstaht tehwa mahjas. Aisbrauzu pee kosines Pernawâ, kur winas wihram ir alus bode. Tur man wajadseja palihdset pee pahrdoschanas. Tâ mas pa masam sahku aismirst nopeetno dsihwi, ko mahzijos no saweem wezakeem un peeradinajos dsihwot saki, nekâ nebehdadama. Ta bija weeta, kur breesmigi ļaudis, bet man tas ari deesgan labi patika, lai tik waretu jautraki padsihwot. Bet pehz kahda laika sirdsapsiņa mani sahka mozit, ka ilgak newareju tur palikt. Tas Wisspehzigais Deews man palihdseja un manu dsihwes zeļu zitadaki bij nospreedis. Aisbrauzu us Maskawu un eestahjos deenastâ pee kreewu kungeem. Brauzot, wilzeenâ peenahza pee manis kahds kungs un sahka man daudz ko stahstit un paskaidrot Deewwahrdus. Tas bija man itkâ swescha mahziba, jo nekad wehl nebiju dsirdejuse tik skaidru un pamahzoschu Deewwahrdu. Jo skolâ no skolotaja nekad tâ nedsirdeju un domaju — mahzitajs ar winsch newar buht, tadehl, ka deesgan weenkahrschi gehrbees un tik pasemigs, jo pee mums us laukeem ar mahzitaju newar runat, tikai tad — kad ir noteikti wajadsigs. Sweschais kungs man daudz ko stahstija, aisrahdidams, ka pasaulê gan ir daudz preeku, bet „neaismirstat par dsihwibu ais kapa." Kad peenahza laiks winam iskahpt, es usdroschinajos prasit, ka winu sauz pehz familijas, un winsch sazija: Juris Pukukalns. Schkirotees winsch man pasneedsa daudz lapinas un grahmatinas. Pehz tam es apluhkoju un weena no schim bij „Draugs." Es sahku lasit, bet nekâ daudz nesapratu, bet es wisas islasiju. Pagahja wairak ka pusgads, gribeju wehl lasit, tad es aissuhtiju sawu adresi un sahku abonet Draugu un lasiju wairak reises, lai waretu saprast Draugu, bet newareju. Tapat wehl skrehju pasaulei lihdz un grehkoju, ļoti daudz itnekâ nebehdadama. Pagahja wairak ka 2 gadi, kad peepeschi man eenahza dsiļi manâ sirdî tas wahrds, ko biju wagonâ dsirdejusi, par aiskapa dsihwi un tik dahrgs man palika, ka es tuhlin atstahju sawu nodarboschanos un isbrauzu is Maskawas Nobrauzu pee saweem peederigeem

wezakeem mihlâ dsimtenê. Wiss bij tik mihli un jauki un wisur wareju brihwi preezatees, bet manâ sirdî bij kas nesaprotams un ilgas pehz kautkâ wairak un wairak. Es gribeju nahkt skaidribâ par aiskapa dsihwi, bet kas man to sazis? — jo mehs tik sinajam lihds kapam, bet ja buhs ais kapa, tad jau ar redsês.

Bet tas Wisusinadamais Deews man peeschkihra zitu zeļu, ka wajadseja braukt us Rigu, jo scheit ari mani brahli dsihwo. Es nobrauzu un atradu sew kalposchanu, ka lai waretu ikdeenischko maisi pelnit. Un ari atradu tizigo sapulzes. Es luhdsu to Kungu manu Glahbeju un Pestitaju, Wina brihnischkigais asinsspehks weda mani pee uswaras un es sahku pilnigi saprast aiskapa dsihwi. Nu waru slawet manu Pestitaju, kamehr mana mehle kustesees, ka Winsch man dewa ilgas un slahpes pehz schkihstas dsihwoschanas un grehku atsihschanas un noschehloschanas. Nogahju Romanow eelâ Nr. 32, kur bij sapulzejuschees dauds klausitaju. Tas bij 20. nowembrî sch. g., bij eebrauzis weens misionars no Berlines, Pestischanas Armijas leitenants Pols. Pehz sapulzes winsch usaizinaja kas wehlas wisus grehkus issuhdset tam Kungam un saņemt grehku peedoschanu. Tas Kungs man palihdseja, ka es wareju pazeltees un Winsch man dewa tizibu, ka grehki peedoti, bet es newareju pilnigi tizet . . . Tad beidsot mihļais Pestitajs itka preeksch manas pilnigas pestischanas atsuhtija us Rigu br. F., kad ari es Zianas basnizâ nahzu gluschi skaidribâ, ka wisi mani grehki ir peedoti un tas Kungs ir mani peenehmis.

Tagad man Jaunderiba un Deewa swehtee wahrdi ir mihli, tik dahrgi, ka tuhlin ar nopirku Bihbeli, lai waretu wairak mahzitees saprast swehto Deewa prahtu un tâ dsihwot, ka swehtee raksti saka. Nu es waru slawet manu mihļo Pestitaju deenâs un naktîs par Wina leelo mihlestibu un apschehloschanu par mani, tik leelu grehzineezi.

Tas Kungs mani ir atdsemdinajis zaur Swehto Garu un Winsch mahjas weetu ir ņehmis manâ sirdî un dewis man leelas slahpes daris Deewa prahtu. Es pilnigi Winam atdodos ar wisu sawu dsihwi un negribu neweenu brihtinu wairs sewim peederet, lai tas maksatu ko maksadams. Kaut es waretu Winam wairak kalpot un Wina pehdam pakaļ staigat, jo mans Pestitajs ir sawas swehtas asinis preeksch manis islehjis un es neneeka neesmu darijuse, es gribu Winam ustiziga palikt lihds nahwei, lihds pat krusta nahwei.

Luhdseet par mani to Kungu, jo es bes Wina neneeka nespehju, lai Winsch mani wairak schkihsta un stiprina un lai leeto mani, jo zitadaki neka newaru. Amen!

2. Mahsa E. U., 76 gadus weza.

Mana dsihwe pirms atgreeschanâs nebij wis tahda, ka es buhtu eenaidu pret Deewu turejis, bet ihsta mihlestiba man pret Winu wehl nebij. Es eestahjos „Silâ krusta beedribâ"—Jelgawâ, kur man Deewa wahrda sludinaschana ļoti patika, bet wehl no wisas sirds Deewam nenodewos. Tad man bij janahk us Rigu. Jau Jelgawâ biju dsirdejuse, ka Rigâ esot „Golgatas Nams". Tas Kungs tik brihnischkigi wisu nokahrtoja, ka mans dehls „Golgatas Nama" tuwumâ dabuja darbu un dsihwokli; tâ nu es wareju apmeklet wisas sapulzes. Manâ sirdî modâs teekschanâs pehz Deewu, kura weenmehr wairak peeauga, tâ ka es sajutu, ka tas Kungs mani ļoti mihlê.

Drihs es dabuju tahdu eespaidu, ka man wajadseja pilnigi nodotees sawam Glahbejam un Pestitajam. Par to lai Winam ir slawa un gods muhschigi muhscham.

Redaktori: { P. Lauberts. W. Fetlers. Isdewejs: P. Lauberts.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahna eelâ Nr. 8.